

KONINKRIJK BELGIE

***Tweede Nationaal Actieplan 'Vrouwen, Vrede, Veiligheid' (2013-2016),
ter uitvoering van VN Veiligheidsraadresolutie 1325***

VROUWEN, VREDE EN VEILIGHEID ***BELGISCH NATIONAAL ACTIEPLAN 2013-2016***

Inleiding

Vrouwen, oorlog en vrede

Oorlogen en gewapende conflicten hebben steeds een andere impact gehad op vrouwen dan op mannen. Terwijl mannen vaker rechtstreeks bij gewapende conflicten betrokken zijn, voelen vrouwen vaak het effect van gewapende conflicten zowel indirect, wegens moeilijke en onveilige omstandigheden veroorzaakt door oorlog, als direct, in de hoedanigheid van burgerslachtoffer. De Verenigde Naties (VN) stelden vast dat in hedendaagse conflicten tot bijna 90% van de slachtoffers burgers zijn. Het merendeel hiervan zijn vrouwen en kinderen. Ook de specifieke vormen van seksueel geweld die opduiken in oorlogssituaties maken hoofdzakelijk vrouwelijke slachtoffers.

Daarnaast voelen vrouwen ook na het conflict de gevolgen vaak langer dan mannen. Ze worden immers niet of nauwelijks betrokken bij vredesbesprekingen en de voorbereiding van de wederopbouw. Op deze manier worden hun specifieke noden niet gehoord en wordt daar ook geen rekening mee gehouden. Bovendien houden de gevolgen van seksueel geweld tijdens conflictsituaties (verlies van eer en uitsluiting uit de gemeenschap, zwangerschap, gezondheidsproblemen, ...) niet op wanneer het conflict zelf wordt beëindigd. Nog erger is dat seksueel geweld ook na het conflict vaak gewoon blijft doorgaan en als het ware wordt 'genormaliseerd'.

Resolutie 1325

Om deze situatie een halt toe te roepen, nam de VN Veiligheidsraad op 31 oktober 2000 bij consensus resolutie 1325, getiteld 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid', aan. Deze resolutie beoogt de preventie van en bescherming tegen geweld op vrouwen en meisjes alsook de participatie van vrouwen in de besluitvorming op het gebied van vrede en veiligheid, bijvoorbeeld bij vredesonderhandelingen en gesprekken over de wederopbouw na het conflict. Deze aandacht voor de verhoogde deelname van vrouwen aan de besluitvorming is een sleutelement van deze resolutie en vraagt een andere benadering van de rol van vrouwen in conflict. Vrouwen moeten als meer dan enkel slachtoffers gezien worden. Via empowerment moeten ze de kans krijgen over hun eigen lot te kunnen beslissen en te kunnen bijdragen aan de conflictpreventie, -oplossing en de vredesopbouw.

De resolutie wordt zowel toegepast door de lidstaten van de VN als door de VN zelf en verschillende andere internationale organisaties, zoals de NAVO, de EU en de OVSE. Dit kan onder andere gebeuren door bij interventies in conflicten extra aandacht te besteden aan de bescherming van vrouwen en te voorzien in hun specifieke noden, door seksueel geweld streng te veroordelen en door mechanismen te ondersteunen die geweld tegen vrouwen tegengaan.

Ook kan de doelstelling van de resolutie bereikt worden door meer vrouwen mee te sturen op internationale missies, meer vrouwen voor te stellen voor posten binnen internationale organisaties en andere landen aan te moedigen vrouwen te betrekken bij onderhandelingen. Om de concrete uitvoering van resolutie 1325 te bewerkstelligen, riep de VN Veiligheidsraad in 2004 alle lidstaten op om rond dit thema een eigen Nationaal Actieplan (NAP) uit te werken. Nationale Actieplannen worden immers beschouwd als de efficiëntste manier om de doelstellingen van de resolutie te bereiken.

Opvolgresoluties

Op 19 juni 2008 nam de Veiligheidsraad unaniem een tweede resolutie aan rond het thema vrouwen, vrede en veiligheid. Resolutie 1820 concentreert zich voornamelijk op seksueel geweld, dat in al zijn vormen wordt veroordeeld. De Veiligheidsraad erkent dat seksueel geweld een oorlogswapen kan zijn dat een gevaar vormt voor de veiligheid en stabiliteit. Bijgevolg is een gepaste reactie vereist. Bovendien kan seksueel geweld als oorlogsmisdaad, misdaad tegen de mensheid of als onderdeel van genocide worden gecategoriseerd en onder die categorieën, en in overeenstemming met het Statuut van Rome, worden vervolgd. De resolutie roept eveneens op om straffeloosheid inzake seksueel geweld te voorkomen.

Resolutie 1888 werd op 30 september 2009 unaniem aangenomen door de Veiligheidsraad en voorziet in instrumenten om de implementatie van resolutie 1820 te bevorderen. Zo wordt er onder andere gevraagd een Speciale Vertegenwoordiger van de Secretaris-generaal inzake seksueel geweld te benoemen, een jaarlijkse rapportering aan de Veiligheidsraad in te stellen en in de rapporten van de Secretaris-generaal de aandacht voor trends, patronen en 'early warning' indicatoren omtrent seksueel geweld te systematiseren.

Resolutie 1889 vraagt extra aandacht voor specifieke noden van vrouwen en hun gebrekkige deelname tijdens alle stappen van het vredesproces. De resolutie werd unaniem aangenomen door de Veiligheidsraad op 5 oktober 2009 en vraagt onder andere de opstelling van indicatoren om de implementatie van resolutie 1325 te meten en de integratie van de noden van vrouwen in activiteiten zoals dataverzameling en –analyse, ontwapenings-, demobilisatie- en re-integratieplanning en de organisatie van vluchtelingenkampen.

Op 16 december 2010 benadrukte de Veiligheidsraad via de unaniem aangenomen resolutie 1960 nogmaals het belang van de strijd tegen seksueel geweld en de uitvoering van resoluties 1820 en 1888. De Secretaris-generaal wordt opgeroepen om aan zijn rapporten over resoluties 1820 en 1888 gedetailleerde informatie toe te voegen over partijen bij gewapende conflicten die verdacht worden van het begaan of toestaan van seksueel geweld en er wordt onder andere gevraagd extra aandacht te hebben voor de deelname van vrouwen aan vredesmissies, voor genderexpertise en voor training inzake gendergerelateerd en seksueel geweld.

Resolutie 1983 werd op 7 juni 2011 unaniem aangenomen door de Veiligheidsraad. Deze resolutie vraagt de integratie van preventie, behandeling en zorg omtrent HIV/AIDS in de mandaten van vredesmissies.

De resolutie vraagt specifiek aandacht voor vrouwen en onderlijnt de nood aan empowerment van vrouwen en aan inspanningen om een einde te maken aan seksueel en gendergerelateerd geweld.

Op 24 juni 2013 nam de Veiligheidsraad resolutie 2106 unaniem aan. Deze resolutie concentreert zich op de problematiek van seksueel geweld en roept onder andere op tot een nauwere opvolging van de engagementen inzake de strijd tegen seksueel geweld en eist nogmaals dat alle partijen bij een conflict onmiddellijk een einde maken aan alle handelingen van seksueel geweld. De resolutie roept ook alle actoren op vrouwen te betrekken bij maatregelen inzake preventie en bescherming en benadrukt de belangrijke rol die vrouwen en het maatschappelijke middenveld kunnen spelen bij de strijd tegen seksueel geweld.

België

De bevordering en bescherming van mensenrechten zijn een prioriteit voor België, dat groot belang hecht aan de universaliteit van deze rechten en waakt over respect voor deze rechten in de wereld. België verbindt er zich in zijn federaal beleid toe om deze rechten te bevorderen en komt ook tussen op het niveau van de Europese Unie, de OVSE en de Raad van Europa, en reageert in de systemen van de internationale instellingen van de Verenigde Naties, maar ook op het terrein, via zijn netwerk van diplomatieke posten.

België hecht ook veel aandacht aan de specifieke kwestie van de positie van vrouwen in onze samenleving. Op nationaal vlak zijn er verschillende wetten die de gelijkheid van vrouwen en mannen moeten bevorderen. Eén daarvan is de wet *gender mainstreaming* van 12 januari 2007. Op internationaal niveau onderschrijft België verschillende internationale verdragen en verbintenissen. Zo onderschreef België onder andere het Beijing Actieplatform en ratificeerde ons land het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen (CEDAW) en het Facultatief Protocol daarbij.

Het eerste Belgische Nationale Actieplan ter uitvoering van resolutie 1325

In navolging op de resolutie en de oproep tot het opstellen van een NAP nam de Ministerraad van 20 februari 2009 akte van het eerste Belgische NAP, dat tot stand kwam onder leiding van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking in samenwerking met het Ministerie van Defensie, de FOD Binnenlandse Zaken, de FOD Justitie, het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en de Commissie Vrouwen en Ontwikkeling.

Het eerste Belgische NAP ter uitvoering van resolutie 1325 liep van 2009 tot en met 2012 en was een grote stap vooruit voor de thematiek van vrouwen, vrede en veiligheid. Voor het eerst werden er op Belgisch federaal niveau rond de situatie van vrouwen in conflict- en post-conflict gebieden concrete acties opgesomd en engagementen aangegaan door de betrokken actoren.

In december 2011 werd een stand van zaken voorgesteld met betrekking tot de acties die betrokken actoren in die periode reeds hadden uitgevoerd. Deze stand van zaken werd op 12 december 2011 tijdens een conferentie voorgesteld aan en besproken met het maatschappelijke middenveld.

'Lessons learned' en het tweede Belgische Nationale Actieplan

Het NAP 2009-2012 was een belangrijke stap in de goede richting. Op basis van de opgedane ervaringen met en de evaluatie van dit eerste NAP en op basis van de bespreking met het maatschappelijke middenveld kunnen lessen worden getrokken.

Zo werd er voor dit tweede NAP gekozen voor een nieuwe indeling die duidelijk moet maken waar de huidige prioriteiten van de Belgische federale regering liggen. De prioritaire doelstellingen van dit NAP zijn:

1. het internationale normatieve kader;
2. de integratie van de genderdimensie in het kader van resolutie 1325;
3. de bescherming van vrouwen en meisjes tegen alle vormen van geweld;
4. de deelname van vrouwen aan vredesprocessen en processen van vredesopbouw;
5. de steun voor de uitvoering van resolutie 1325 en het NAP;
6. de opvolging, rapportage en monitoring.

Elke doelstelling is opgedeeld in verschillende doelen en elk doel in actielijnen. Deze actielijnen beschrijven het kader waarbinnen acties ondernomen moeten worden die nodig worden geacht voor de verwezenlijking van de doelen. Deze nieuwe structuur heeft ook als doel duidelijker aan te geven welke actielijnen worden ingezet en welke instantie(s) verantwoordelijk is(zijn).

Bovendien werd er naar gestreefd om in het nieuwe NAP de focus te leggen op de acties die nodig zijn voor de implementatie van resolutie 1325 en de opvolgresoluties en minder de nadruk te leggen op wat reeds een gevestigde waarde is.

Het NAP streeft naar een grotere coherentie van het beleid en tracht te vermijden dat er enkel geïsoleerde acties zonder samenhang uitgevoerd worden.

Ook werd bij de opmaak van dit plan rekening gehouden met verschillende elementen uit de opvolgresoluties.

De uitvoering van het plan is van toepassing zowel in België als in het beleid van België ten aanzien van de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking, de landen waarmee België bilaterale betrekkingen onderhoudt, de internationale organisaties waar België lid van is, de landen waar de Belgische strijdkrachten actief zijn en ten aanzien van derde landen. In drie focuslanden zal het gecoördineerd optreden van de departementen de kans bieden om de ervaring met dit NAP uit te diepen en verder toe te passen. Het gaat over Afghanistan, de Democratische Republiek Congo en Mali. De opvolging in deze landen kan als hefboom dienen voor het realiseren van de doelstellingen van de resolutie 1325 in andere landen, en dit via de instrumenten die ons land door middel van onder andere diplomatie, ontwikkelingssamenwerking, partnerschappen en (handels-, milieu-)verdragen ter beschikking heeft.

Om een antwoord te bieden op de groeiende vraag naar meetbaarheid en rapportering, werd er in dit nieuwe NAP een monitoringsmechanisme voorgesteld dat werkbare opvolgingsinstrumenten toevoegt, die rekening houden met de VN en EU indicatoren en goede praktijken in het buitenland. Binnen datzelfde kader wordt er een jaarlijkse rapportage aan het Parlement voorzien om voor een regelmatige opvolging van het NAP te zorgen.

Deze rapportering zal telkens aan het begin van het jaar aan het Parlement voorgelegd worden en informatie verschaffen over de uitgevoerde acties tijdens het voorgaande jaar. De eerste rapportering volgens dit systeem zal begin 2015 aan het Parlement gepresenteerd worden. De opvolgingsinstrumenten zijn zowel van kwantitatieve als kwalitatieve aard en zullen zo nodig verfijnd worden om de impact van de strategie en de actielijnen op te volgen. Hierdoor zal de opvolging een indicatie geven van welke acties er ondernomen zijn om de vooropgestelde actielijnen te realiseren. Een stand van zaken over de situatie bij de aanvang van dit tweede NAP is opgenomen in bijlage 3. Deze nulmeting vormt de basis voor de jaarlijkse rapportering vanaf 2015 en zal het mogelijk maken de evolutie inzake de toepassing van het NAP op te volgen. De indicatoren van de EU zijn opgenomen in bijlage 4.

Een lijst met afkortingen is opgenomen in bijlage 1 en referenties naar resolutie 1325, het eerste NAP (2009-2012) en de stand van zaken van 12 december 2011 in bijlage 2.

De opstelling van dit NAP werd gecoördineerd door de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking en het Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen en uitgewerkt in samenwerking met het Ministerie van Defensie, de FOD Binnenlandse Zaken en de FOD Justitie. Het werd eveneens voorgelegd aan het maatschappelijke middenveld tijdens een consultatievergadering georganiseerd door de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.

DOELSTELLING 1. Internationaal normatief kader

De rechten van vrouwen dienen zowel in tijden van conflict als in vreedstijd gerespecteerd te worden. Indien geweld op vrouwen, inclusief seksueel geweld, een dagelijkse realiteit is in vreedstijd, zal preventie van geweld tegen vrouwen in tijden van gewapend conflict des te moeilijker zijn en zullen maatregelen om vrouwen tegen geweld te beschermen veel meer moeite en middelen vereisen. Indien de basispositie van vrouwen er een van minderwaardigheid is, zal er weinig aandacht worden besteed aan de noden van vrouwen tijdens vredesonderhandelingen of processen van wederopbouw, laat staan dat vrouwen de kans zullen krijgen om aan dergelijke onderhandelingen en processen deel te nemen of ze zelf te leiden.

Het fundament voor de uitvoering van resolutie 1325 moet reeds vóór het conflict worden gelegd, en tijdens en na het conflict gewaarborgd blijven. Dit fundament moet bestaan uit een sterke sociale, politieke en economische positie van vrouwen, gebaseerd op waardigheid, respect en empowerment. Dit is noodzakelijk om discriminatie te bestrijden en ervoor te zorgen dat de belangen van vrouwen worden behartigd, dat ze toegang hebben tot basismiddelen en dat hun fysieke, mentale en sociale welzijn is verzekerd. Slechts wanneer een dergelijk kader ontstaat, kan worden gewerkt aan instrumenten en structuren waartoe vrouwen in tijden van conflict hun toevlucht kunnen nemen. Een dergelijk kader is bijgevolg onontbeerlijk ter preventie van geweld tegen vrouwen tijdens conflictsituaties.

Tenslotte vormt een gelijkwaardige positie tussen vrouwen en mannen het fundament voor een vreedvolle en evenwichtige gemeenschap die bescherming biedt aan de gehele bevolking en respect voor de ander cultiveert.

Dit onderdeel van het NAP heeft dus als doelstelling de constante inspanning van België betreffende de sociale, politieke en economische emancipatie van vrouwen in (pre- en post-)conflictgebieden verder te zetten en te versterken. De positie van de vrouw moet versterkt worden via alle kanalen en sectoren en dit op alle domeinen: van burgerlijke en politieke rechten, socio-economische en culturele rechten tot seksuele en reproductieve rechten en het recht vrij te zijn van geweld en foltering.

Verscheidene van deze rechten zijn verankerd in internationale verdragen en andere internationale teksten zoals het Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen, de Verdragen van Genève en hun aanvullende Protocollen, het Verdrag betreffende de Status van Vluchtelingen, het Beijing Actieplatform en het Caïro-Actieprogramma van de Internationale Conferentie voor Bevolking en Ontwikkeling. Naast de verankering van deze rechten in verdragen is de naleving en toepassing van deze verdragen van groot belang: er moet worden nagegaan of deze rechten effectief worden gerespecteerd. Tenslotte moet er ook concreet worden gewerkt aan en middelen worden voorzien voor de concrete verbetering van de positie van de vrouw op het juridische, economische, politieke en sociale vlak, onder andere via informatieverspreiding, opleidingen, interventies en actieprogramma's. Er moet gewerkt worden aan een effectieve toegang voor vrouwen tot kennis, inkomsten en productiefactoren met het oog op empowerment van deze vrouwen. Alle financiële middelen voorzien voor internationale samenwerking moeten gebruikt worden op een manier die de versterking van de positie van vrouwen ondersteunt.

N°	DOEL	ACTIELIJNEN	OPVOLGINGSINSTRUMENTEN	DEPARTEMENTEN
1.a	Verzekeren dat verdragen die de verbetering van de situatie van vrouwen en hun 'empowerment' beogen in aanmerking worden genomen.	In België de internationale verdragen die de rechten van vrouwen verzekeren toepassen ¹ .	Periodieke rapportering onder CEDAW. Beantwoorden van relevante vragenlijsten van de VN.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
1.b		Actief blijven optreden binnen het kader van de Algemene Vergadering van de VN, de CSW en de Mensenrechtenraad om vrouwenrechten op de voorgrond te plaatsen, vooral in landen van (post-)conflict.	Acties CSW. Acties Mensenrechtenraad.	Buitenlandse Zaken Gelijke Kansen
1.c		Alle landen systematisch oproepen om de verdragen die de rechten van vrouwen verzekeren ² te onderschrijven en respecteren en hun voorbehouden in te trekken.	Ondernomen interventies. Oproep inzake beleid en afgesloten verdragen.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
2.a	Het respect voor seksuele en reproductieve rechten van vrouwen verzekeren.	Opnemen van respect voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in de humanitaire hulpprogramma's en de programma's voor de wederopbouw.	Opname hiervan in het beleid en de procedures.	Ontwikkelingssamenwerking
2.b		Alle landen oproepen het respect voor seksuele en reproductieve rechten van vrouwen te waarborgen en deze rechten verdedigen op het internationaal niveau.	Ondernomen interventies en verleende expertise.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
2.c		Pleiten voor de vermelding van seksuele en reproductieve rechten in de relevante internationale documenten.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
3.a	Het juridisch kader en de procedureregels verbeteren met het oog op een betere toegang van vrouwen tot het gerechtelijk systeem (nationaal/internationaal).	Het Fonds voor Slachtoffers van het Internationaal Strafhof financieel steunen.	Financiële steun.	Justitie
3.b		Initiatieven ondersteunen die de toegang tot justitie voor vrouwen en meisjes faciliteren teneinde de bescherming van hun rechten te waarborgen (grond/erfenissen/discriminatie etc.).	Gesteunde initiatieven.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Justitie Defensie Binnenlandse Zaken

¹ Onder andere het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van geweld tegen vrouwen en het protocol bij dit verdrag, het Actieplatform van Beijing, de resolutions 1325, 1820, 1888, 1889 en 1960 van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties, en de resoluties over geweld tegen vrouwen van de Algemene Vergadering en de Mensenrechtenraad van de Verenigde Naties, de Verklaring over de gelijkheid van vrouwen en mannen, het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld, de Verdragen van Genève en hun aanvullende protocollen en het Verdrag van Genève betreffende het statuut van vluchtelingen.

² Idem.

3.c		Alle landen oproepen om het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof te ratificeren.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
3.d		Alle landen oproepen om de meest ruime definitie van seksueel geweld, zoals vastgesteld door het Internationaal Strafhof, toe te passen.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
4.a	De bevordering van de positie van vrouwen in de landen die zich in een fragiele situatie bevinden, steunen.	Prioriteit en financiële steun geven aan gendergelijkheid en empowerment van vrouwen, in het bijzonder in staten in een fragiele situatie.	Aspect binnen elk nieuw Indicatief Samenwerkingsprogramma en in alle projecten en programma's met betrekking tot prioritaire sectoren van landen die zich in een fragiele situatie bevinden.	Ontwikkelingssamenwerking
4.b.		Benaderen van alle interventies op het terrein vanuit een strategisch en coherent kader dat de positie van vrouwen en hun empowerment versterkt.	Kader uitgewerkt en toegepast.	Ontwikkelingssamenwerking
4.c		Expertise aanbieden en deelnemen aan het uitwisselen van goede praktijken.	Geleverde steun.	Ontwikkelingssamenwerking Gelijke Kansen
4.d		UN Women en haar rol ter bevordering van de gelijkheid van vrouwen en mannen en van de empowerment van vrouwen steunen.	Ondernomen interventies. Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in de landen die zich in een fragiele situatie bevinden. Verleende expertise.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
4.e		Steun aan het Actieplan voor de bevordering van gendergelijkheid van de Speciale Vertegenwoordiger voor genderkwesties van de OVSE.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
4.f		Optreden in het kader van politieke pleidooien en internationale verklaringen.	Ondernomen interventies. Indicatieve Samenwerkingsprogramma's.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking

DOELSTELLING 2. Integratie van de genderdimensie door België in het kader van resolutie 1325

Zowel voor, tijdens als na gewapende conflicten moet rekening worden gehouden met de specifieke noden van vrouwen. Er moet worden getracht de aandacht voor deze noden structureel te integreren in alle beleidslijnen en acties, binnen alle beleidsdomeinen en dit op alle niveaus en door al de betrokken actoren. Deze strategie wordt de integratie van de genderdimensie of *gender mainstreaming* genoemd en maakt van de gelijkheid van vrouwen en mannen een transversale waarde. Rekening houden met de genderdimensie betekent dat alle aspecten van eventuele verschillen in de situatie van vrouwen en mannen in acht worden genomen. In het kader van dit NAP omvat de genderdimensie onder andere de verschillende situatie inzake seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, de specifieke sociale en economische positie van vrouwen.

De toepassing hiervan zal het bestrijden van geweld tegen vrouwen ten goede komen. In tijden van conflict, moet er immers vaak snel worden gereageerd. Het is daarom des te belangrijker dat er reeds op voorhand wordt nagedacht over de specifieke situatie en noden van vrouwen, zodat deze in het kader van spoedacties niet over het hoofd worden gezien. Ook de deelname van vrouwen aan besluitvorming wordt door deze aanpak bevorderd.

Onder deze doelstelling wordt aangegeven welke actielijnen er ondernomen zullen worden om tot een systematische integratie van de genderdimensie te komen. Om efficiënt te zijn dient de integratie van de genderdimensie op alle niveaus en in alle sectoren te gebeuren: zowel de internationale en regionale organisaties als de afzonderlijke lidstaten moeten in hun eigen werking rekening houden met de noden en belangen van vrouwen en dit zowel op het domein van buitenlandse zaken en ontwikkelingssamenwerking als op dat van defensie of binnenlandse zaken. Idealiter ontstaat er een coherent beleid waarbij de wisselwerking tussen de verschillende niveaus en sectoren ervoor zorgt dat de aandacht voor dit aspect niet wordt vergeten.

Daarnaast moet de integratie van de genderdimensie ook deel uitmaken van alle uit te voeren acties. Dit gaat van de uitwerking van wetten en verdragen, over de opstelling van humanitaire hulpverleningsprogramma's en het toekennen van subsidies, tot de uitwerking van asielprocedures en het bepalen van de taken van vredesmissies en de evaluatie daarvan.

Het transversaal karakter van deze strategie vereist bovendien dat actoren die normaliter niet werken rond gelijke kansen toch ook in hun eigen werk rekening houden met dit aspect. Om te verzekeren dat iedereen de noden en belangen van vrouwen in rekening brengt, is het onontbeerlijk dat de belangrijkste opleidingen een onderdeel 'gender' bevatten. Het voorzien van experts in gender (gender advisor, gender focal point, enz.) is een ander belangrijk element dat ertoe kan bijdragen dat actoren zonder ervaring in gelijke kansen dit aspect niet uit het oog verliezen.

Op het Belgische federale niveau is elke overheidsadministratie door de wet *gender mainstreaming* van 12 januari 2007³ verplicht te waken over de integratie van de genderdimensie in het geheel van haar beleidslijnen, maatregelen, begrotingsvoorbereidingen of acties. Om er in het bijzonder voor te zorgen dat de Belgische ontwikkelingssamenwerking op transversale wijze gender integreert in al haar interventies, werd gender als een transversaal prioritair thema vastgelegd in de wet van 19 maart 2013 betreffende de Belgische ontwikkelingssamenwerking.⁴

---

³ Wet strekkende tot controle op de toepassing van de resoluties van de wereldvrouwenconferentie die in september 1995 in Peking heeft plaatsgehad en tot integratie van de genderdimensie in het geheel van de federale beleidslijnen. (B.S. van 13 februari 2007).

⁴ Wet betreffende de Belgische Ontwikkelingssamenwerking (B.S. van 12 april 2013).

N°	DOEL	ACTIELIJNEN	OPVOLGINGSINSTRUMENTEN	DEPARTEMENTEN
5.a	Verzekeren dat in alle departementen rekening wordt gehouden met de verschillende noden van vrouwen en mannen en met de uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i> , en de transversaliteit van gender vermeld in de wet op ontwikkelingssamenwerking.	Het personeel informeren over <i>gender mainstreaming</i> .	Gebruikte informatiemiddelen.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken
5.b		Een strategie of een actieplan over de integratie van de genderdimensie ontwikkelen, toepassen en actualiseren.	Aangenomen en uitgevoerde strategie.	Ontwikkelingssamenwerking Defensie
5.c		De departementen ondersteunen in de uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i> .	Geleverde steun.	Gelijke Kansen
5.d		Op lokaal vlak in de partnerlanden gender coördineren met alle betrokken partners.	Rapportering over EU Gender Actieplan.	Ontwikkelingssamenwerking
5.e		Integreren van genderaspecten in de rapportage van de buitenposten over de lokale situatie.	Ondernomen acties.	Buitenlandse Zaken
5.f		Stimuleren van aandacht voor de genderdimensie bij het bepalen van de Belgische positie in multilaterale en bilaterale dossiers.	Posities waarin de genderdimensie opgenomen is.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
6.a	De kennis over de genderdimensie bij het personeel stimuleren.	De genderdimensie op een substantiële manier integreren in de basisopleidingen ⁵ .	Basisopleidingen die de genderdimensie integreren.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol
6.b		De genderdimensie integreren in de voortgezette opleidingen ⁶ .	Voortgezette opleidingen die de genderdimensie integreren.	Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol
6.c		De genderdimensie integreren in de opleidingen voor het personeel dat vertrekt op vredesmissie en civiele crisisbeheersingsmissie.	Opleidingen die de genderdimensie integreren.	Buitenlandse Zaken Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol
6.d		Ontwikkeling van pedagogisch materiaal voor de sensibilisering met betrekking tot gender.	Materiaal dat werd ontwikkeld.	Defensie
7.a	Genderexpertise ontwikkelen en beheren.	Genderexperten in de departementen voorzien en opleiden.	Experten die werden voorzien en gevormd.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie
7.b		Genderexperten voor vredesmissies voorzien en opleiden.	Experten die werden voorzien en gevormd.	Defensie

⁵ Bij de Federale Politie zal het thema gender op een transversale manier in alle modules van de vernieuwde opleidingen geïntegreerd worden.

⁶ Bij de Federale Politie zal het thema gender op een transversale manier in alle modules van de vernieuwde opleidingen geïntegreerd worden.

7.c		Beheren en steunen van genderexpertise in de voorbereiding, uitvoering en monitoring van vredesoperaties.	Database. Ter beschikking gestelde experts. Opleidingsplan.	Defensie
8.a	De genderdimensie integreren in de toekenning van financieringen en subsidies.	De aanwezigheid van de genderdimensie in subsidieaanvragen beschouwen als een belangrijk element bij de goedkeuring van de aanvragen.	Subsidies toegekend aan projecten die expliciet rekening houden met de genderdimensie.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
8.b		Tijdens donorconferenties de aandacht vestigen op gendergelijkheid.	Ondernomen interventies.	Ontwikkelingssamenwerking
9.	Verzekeren dat rekening wordt gehouden met de genderdimensie in het functioneren van internationale organisaties.	Pleiten voor een integratie van de genderdimensie in de agenda en in de relevante rapporten en resoluties van internationale organisaties.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
10.a	Verzekeren dat rekening wordt gehouden met de genderdimensie in de vredesmissies, de civiele crisisbeheersingsmissies en de processen van vredesopbouw.	Goede praktijken en aanbevelingen inzake de integratie van de genderdimensie in vredesmissies verspreiden bij partners en pleiten voor de toepassing ervan bij volgende missies.	Verspreiding goede praktijken. Pleidooi voor toepassing.	Defensie
10.b		Samenwerken met internationale organisaties en hun lidstaten inzake het verzamelen van relevante genderdata en ondersteunen van consultatie- en coördinatiemechanismen.	Database 'gender'. Geleverde steun.	Defensie
10.c		Bij de planning, de opleiding en uitwerking van SSR en DDR programma's extra aandacht besteden aan de genderdimensie.	Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in de landen die zich in een fragiele situatie bevinden.	Defensie
10.d		Toeziens op de integratie van de genderdimensie in de steunprogramma's voor de veiligheidssector.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
10.e		Pleiten voor een structurele integratie van de genderdimensie in de voorbereidingen en analyses van het mandaat en het budget van vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies en voor het behoud van de nodige middelen om dit te doen.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken.
10.f		Binnen de PBC de integratie bevorderen van de genderdimensie in de voorbereiding van nieuwe 'Integrated Peacebuilding Strategies' en in de tweejaarlijkse evaluaties van de strategische kaders.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken

10.g		Bij ontwapenings- en rehabilitatieprocessen een civiele benadering promoten en pleiten voor de expertise van internationale organisaties of internationale civiele missies.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
11.	Verzekeren dat rekening wordt gehouden met de specifieke noden van vrouwen in de juridische systemen.	Pleiten voor de integratie van de genderdimensie in documenten over de rechtstaat en transitionele justitie en mechanismen van transitionele justitie steunen die een reële impact hebben op gendergelijkheid.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
12.	Verzekeren dat rekening wordt gehouden met de genderdimensie in het kader van humanitaire hulp.	Uitvoeren en versterken van de procedure inzake de integratie van de genderdimensie in de overeenkomsten met humanitaire hulporganisaties die financiële steun ontvangen	Gevolgde procedure.	Ontwikkelingssamenwerking
13.a	Rekening houden met de genderdimensie in de vluchtelingenproblematiek.	De specifieke noden van vrouwen in overweging nemen bij asielaanvragen.	Aantal en percentage mannelijke en vrouwelijke asielzoekers die het statuut van vluchteling hebben verkregen, of die hebben genoten van een subsidiaire bescherming. Richtsnoeren. Informatieuitwisselingen.	Binnenlandse Zaken- CGVS/DVZ
13.b		De specifieke noden van vrouwen in overweging nemen bij het onthaal en de opvang van vluchtelingen.	Materiaal en gebouwen aangepast aan de specifieke noden van vrouwen.	Binnenlandse Zaken-Fedasil
13.c		De specifieke noden van vrouwen in overweging nemen bij hervestiging in België.	Naar geslacht opgesplitst aantal kwetsbare vluchtelingen die in België zijn hervestigd.	Binnenlandse Zaken-CGVS- Fedasil

DOELSTELLING 3. Bescherming van vrouwen en meisjes tegen alle vormen van geweld, met inbegrip van seksueel geweld

Bij hedendaagse gewapende conflicten vallen veel meer burgerslachtoffers dan gewapende strijders zelf. En deze burgerslachtoffers bestaan voornamelijk uit vrouwen en kinderen. Bij de benadering van dergelijke conflicten moet de veiligheid en de bescherming van de burgerbevolking een constante en prioritaire bezorgdheid zijn. Zowel de partijen die bij het conflict betrokken zijn als de partijen die hierin op eender welke manier tussenkomen moeten de nodige maatregelen nemen om in het bijzonder de veiligheid van vrouwen en kinderen te verzekeren.

Vrouwen zijn ook veel vaker het slachtoffer van een specifiek soort geweld: seksueel geweld. In sommige contexten bevinden vrouwen zich al in een ondergeschikte positie ten aanzien van mannen, wat hen des te kwetsbaarder maakt voor vormen van geweld. Een conflictsituatie versterkt de ongelijkheid en vergroot de risico's om blootgesteld te worden aan geweld. De druk en chaos veroorzaakt door oorlog doen normen vervagen en verheft het gebruik van geweld tot de standaard. Bovendien geeft het dragen van een wapen een bepaalde macht en kan dit bestaande patronen van overheersing en onderdanigheid versterken. Dit alles leidt ertoe dat tijdens gewapende conflicten het risico voor vrouwen om het slachtoffer te worden van seksueel geweld explosief toeneemt.

Mensenhandel is een tweede fenomeen waar vooral vrouwen het slachtoffer van zijn. Internationaal wordt vrouwenhandel erkend als een vorm van geweld tegen vrouwen waartegen krachtadig moet worden opgetreden. Speciale aandacht moet worden besteed aan gewapende conflicten: de chaos die hierdoor wordt veroorzaakt speelt mensenhandel in de hand.

Vaak wordt de door het conflict veroorzaakte situatie en niet het gedrag van de daders als verantwoording gezien voor dit geweld. Dit leidt tot een banalisering van deze gruwelijke daad en tot een instandhouding van dergelijke praktijken tijdens conflicten, maar vaak ook erna. Daarnaast ontnemt dit de slachtoffers, wiens leven vaak verwoest is, de kans op gerechtigheid. Seksueel geweld mag in geen enkele situatie worden getolereerd en deze boodschap moet duidelijk worden verkondigd.

Bovendien wordt verkrachting vaak als oorlogswapen gebruikt. In dat geval wordt seksueel geweld doelbewust toegepast om angst te zaaien en gemeenschappen te verstoren: vrouwen worden verstoten omdat ze onteerd zijn en mannen verliezen hun status omdat ze hun vrouw niet hebben kunnen beschermen. Dergelijke gewelddaden zijn grove schendingen van de mensenrechten en kunnen sinds de totstandkoming van het Statuut van Rome en de goedkeuring van resolutie 1820 van de VN Veiligheidsraad ook als oorlogsmisdaad, misdaad tegen de mensheid of onderdeel van genocide worden bestraft.

Het is noodzakelijk zowel voor, tijdens, als na het conflict aandacht te besteden aan deze thematiek. Op al deze momenten moet geweld worden voorkomen of gestopt, onder meer door sensibiliseringscampagnes en concrete interventies. Vrouwen en kinderen moeten ook voldoende worden beschermd, eveneens in het geval van huiselijk geweld. Dit kan door de bescherming van de burgerbevolking, en meer bepaald de bescherming van vrouwen tegen seksueel geweld, op te nemen in het mandaat van de internationale vredesmissies. Ten slotte wordt er naar gestreefd dat de aandacht voor deze thematiek ook na afloop van een conflict blijft bestaan door de strijd tegen de straffeloosheid. Dit geeft een duidelijke boodschap aan de gemeenschap dat de schuld bij de daders ligt en niet bij de slachtoffers.

Op deze manier kan men bijdragen aan de nodige destigmatisering van slachtoffers van seksueel geweld. De strijd tegen straffeloosheid moet een ontradend en dus preventief effect hebben in het kader van andere conflicten en moet de banalisering van seksueel geweld in post-conflict situaties tegen gaan.

Tenslotte moet alles in het werk worden gesteld om ervoor te zorgen dat de slachtoffers van geweld toegang hebben tot aangepaste multidisciplinaire diensten en er onder andere via psychische, medische en sociale begeleiding wordt voorzien in een globale verzorging. Vrouwen moeten worden aangemoedigd en vooral ook de kans krijgen om zelf actief kunnen deelnemen aan conflictpreventie en vredesopbouw.

Doelstelling 3 verzamelt de doelen die op federaal niveau worden nagestreefd met betrekking tot de bescherming van vrouwen en meisjes tegen alle vormen van geweld binnen het kader van resolutie 1325 en de actielijnen die voorgesteld worden om deze doelen te verwezenlijken.

N°	DOEL	ACTIELIJNEN	OPVOLGINGSINSTRUMENTEN	DEPARTEMENTEN
14.a	De aandacht vestigen op het fenomeen van geweld tegen vrouwen.	Op het politieke en operationele niveau prioriteit geven aan de strijd tegen alle vormen van geweld tijdens en na gewapende conflicten, met bijzondere aandacht voor seksueel geweld.	Ondernomen interventies. Steun voor, en aanname van, resoluties.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
14.b		In België en in de partnerlanden sensibiliseringsacties ondersteunen over het probleem van seksueel geweld voor, tijdens en na gewapende conflicten.	Ondernomen interventies.	Ontwikkelingssamenwerking
14.c		De aanwezigheid van een justitie-expert voorzien als opleider betreffende geweld tegen vrouwen.	Interne communicatie ten aanzien van potentiële experts.	Justitie
15.	Sensibiliseren van het personeel dat op missie vertrekt.	Tijdens de voorbereiding van vredesmissies en de pre-deployment training in België aandacht vragen voor geweld tegen vrouwen en kinderen en de noodzaak om hen hiertegen te beschermen benadrukken.	Concreet ondernomen acties.	Defensie
16.a	Nultolerantie met betrekking tot geweld tegen vrouwen opleggen aan de Belgische vredesmacht.	Vervolgen van de daders van seksueel geweld binnen Defensie.	Ratio van het aantal klachten ten aanzien van het aantal vervolgingen. Ratio van het aantal vervolgingen ten aanzien van het aantal veroordelingen.	Defensie
16.b		Opstellen van een Belgische Gedragscode en deze nultolerantie hierin onderlijnen.	Opgestelde Belgische code.	Defensie
16.c		Toepassen van de VN en NAVO Gedragscode binnen het Belgische leger en deze internationaal promoten.	Toepassing en promotie.	Defensie
17.a	Strijden tegen de straffeloosheid met betrekking tot geweld tegen vrouwen en strijden de banalisering van de vormen van (seksueel) geweld.	Programma's en projecten steunen die erop gericht zijn de rechtsstaat te herstellen teneinde de straffeloosheid van de daders van geweld tegen vrouwen te bestrijden.	Ondernomen interventies.	Ontwikkelingssamenwerking

17.b		Initiatieven aanmoedigen die in derde landen de nationale wetgeving ter bestrafing van seksueel geweld helpen ontwikkelen en uitvoeren en die vrouwen en meisjes aanmoedigen klacht in te dienen in geval van seksueel geweld.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Justitie
17.c		Het mandaat van de Speciale Rapporteur van de VN inzake geweld tegen vrouwen blijven ondersteunen.	Ondernomen interventies. Steun voor relevante resoluties.	Buitenlandse Zaken.
17.d		De staten aanmoedigen om de strijd tegen geweld te integreren in de mechanismen van transitionele justitie en strafrecht en om de strijd tegen seksueel geweld te beschouwen als een verantwoordelijkheid eigen aan elke staat (ownership).	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
17.e		Pleiten voor de bestrijding van straffeloosheid en aanmoedigen van maatregelen op nationaal en internationaal niveau.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
18.a	In staten in een fragiele situatie, toezien op de veiligheid van vrouwen en meisjes en op hun bescherming tegen alle vormen van geweld.	De situatie van vrouwen in interventiezones opvolgen en een specifiek systeem van rapportage opzetten met betrekking tot geweld tegen vrouwen.	Monitoring/Early warning indicators. Ondernomen interventies.	Defensie Ontwikkelingssamenwerking
18.b		Verderzetten van de actie in het kader van het Verdrag inzake het verbod op clustermunities en antipersoonsmijnen met een bijzondere nadruk op de effecten van deze wapens op kinderen en vrouwen.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Defensie
18.c		Blijvende aandacht besteden aan het respect voor artikel 7.4 in de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag (exportverbod in geval van ' <i>gender-based violence / violence against women and children</i> ').	Opname gender-aspect in EU-gemeenschappelijke actie ter ondersteuning van de implementatie van het wapenhandelsverdrag in derde landen.	Buitenlandse Zaken
18.d		Speciale aandacht besteden aan de inspraak van vrouwen inzake ontminningsprogramma's en vrouwen	Creatie gender-criterium dat systematisch afgetoetst wordt bij beoordeling van nieuwe	Buitenlandse Zaken Defensie

		betrekken bij de beslissing welke zones eerst zullen worden ontijdnd.	ontmijningsprojecten.	
18.e		De initiatieven ondersteunen van internationale, Belgische en lokale NGO's die zich richten op de bescherming van vrouwen en die strijden tegen seksueel geweld, onder andere door een geïntegreerde aanpak van medische en psychosociale zorg, door sociaaleconomische herintegratie van de slachtoffers en door het aanbieden van bescherming en huisvesting.	Ondersteunende acties. Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
19.a	De veiligheid en bescherming van de vrouwen en jonge meisjes verzekeren in het kader van humanitair werk.	Rekening houden met de bescherming van vrouwen en meisjes bij humanitaire taken, DDR en SSR programma's zoals het bouwen van vluchtelingenkampen.	Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden.	Defensie
19.b		Vragen aan hulporganisaties om bij de organisatie en het beheer van vluchtelingenkampen de veiligheid van vrouwen en meisjes als een prioriteit te beschouwen.	Gevolgde procedure.	Ontwikkelingssamenwerking
20.a	Bestrijden van mensenhandel.	Van de bestrijding van mensenhandel een prioriteit maken in het Nationaal Veiligheidsplan.	Aanwijzingen van deze prioriteit.	Binnenlandse Zaken
20.b		Hulp en begeleiding aanbieden aan de slachtoffers van mensenhandel in België.	Instrumenten voor hulp en begeleiding. Aantal slachtoffers van mensenhandel die een verblijfsvergunning hebben verkregen. Aantal slachtoffers van mensenhandel die werden beschermd.	Binnenlandse Zaken-DVZ Justitie
20.c		Verdergaan met het integreren van mensenhandel in de bilaterale akkoorden inzake politie samenwerking.	Akkoorden waarin mensenhandel opgenomen is.	Binnenlandse Zaken
20.d		De nadruk leggen op mensenhandel in het kader van het concept 'human security' tijdens militaire operaties.	Ondernomen interventies.	Defensie

20.e		Het mandaat van de Speciale Rapporteur van de VN inzake mensenhandel blijven ondersteunen.	Ondernomen interventies. Steun voor relevante resoluties.	Buitenlandse Zaken
------	--	--	--	--------------------

DOELSTELLING 4. Deelname van vrouwen aan vredesprocessen en processen van vredesopbouw

Nog veel te vaak worden de belangrijke beslissingen bij vredesprocessen genomen door groepen die enkel uit mannen bestaan. Dit kan ertoe leiden dat de verzuchtingen van vrouwen over het hoofd gezien worden of zelfs simpelweg worden genegeerd. Om te verzekeren dat de specifieke noden van vrouwen in aanmerking worden genomen, is het noodzakelijk dat vrouwen zelf mee kunnen beslissen over alles wat een impact op hen kan hebben. Zeker in situaties waarin vrouwen extra kwetsbaar zijn, dient hun deelname aan beslissingsprocessen te worden verzekerd.

In tijden van conflict zijn het vaak de vrouwen die de bewerking van het land voortzetten, de economie draaiende houden en de infrastructuur onderhouden. Daarom is hun input belangrijk om mee te bepalen waar de prioriteiten inzake wederopbouw dienen te worden gelegd. Een gemengde vertegenwoordiging is dus de beste garantie voor een evenwichtig beslissingsproces dat rekening houdt met de ruime bevolking en alle factoren van belang. De deelname van vrouwen aan beslissingsprocessen verhoogt ook de legitimiteit van de voorstellen en oplossingen die het resultaat zijn van deze processen.

Het is eveneens belangrijk dat vrouwen aanwezig zijn op posten waar er rechtstreeks contact is met de bevolking. Voor vele vrouwen, die veelal slachtoffer geweest zijn van geweld, is het namelijk belangrijk om hun verhaal te doen aan andere vrouwen. De culturele context kan ook een factor zijn die de aanwezigheid van vrouwen vereist om in contact te kunnen treden met de lokale vrouwen. Dit kan zeker van belang zijn in landen waar er nog een strikte scheiding bestaat tussen de traditionele rollen van vrouwen en die van mannen. Om een algemeen beeld te kunnen schetsen van de situatie, moet men met beide groepen kunnen communiceren.

Uiteindelijk dient de aanwezigheid van vrouwen op alle niveaus, in alle instellingen en op alle posten ook als voorbeeld voor andere vrouwen en als signaal naar mannen. Het toont aan hoe belangrijk het is dat vrouwen hun stem laten horen en er ook naar geluisterd wordt. Dit kan vrouwen motiveren om zelf actiever te worden binnen het domein waar ze zelf een verschil willen maken.

In dit onderdeel van het NAP worden de verschillende actielijnen vermeld die de deelname van vrouwen aan vredesprocessen moeten vergroten. Er worden initiatieven weergegeven die een impact moeten hebben op de participatie van vrouwen binnen de Belgische federale instanties die bij dergelijke processen betrokken zijn.

België zal eveneens ijveren voor een verhoogde participatie van vrouwen binnen internationale organisaties, vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies.

Ten slotte worden de actielijnen vermeld die een verhoogde deelname van vrouwen en vrouwenorganisaties aan vredesonderhandelingen en beslissingen rond wederopbouw moeten bekomen.

N°	DOEL	ACTIELIJNEN	OPVOLGINGSINSTRUMENTEN	DEPARTEMENTEN
21.	Toezen op een betere vertegenwoordiging van vrouwen binnen de federale administraties ⁷ .	Een actief rekruteringsbeleid voeren, de evolutie in de aanwerving van vrouwen analyseren en het rekruteringsbeleid aanpassen op basis van deze analyse ^{8,9} .	Ondernomen acties binnen het rekruteringsbeleid om vrouwen aan te trekken. Aandeel mannen – vrouwen onder de diplomaten, de consuls, de attachés ontwikkelingssamenwerking, de militairen en de geïntegreerde politie.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol
22.	Toezen op een betere vertegenwoordiging van vrouwen binnen internationale organisaties.	Aanmoedigen van de Belgische vrouwelijke kandidaturen voor internationale organisaties.	Aanmoedigingsacties.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie
23.a	Toezen op een betere vertegenwoordiging van vrouwen in het kader van vredesmissies ¹⁰ en civiele crisisbeheersingsmissies.	Aanmoedigen van de Belgische vrouwelijke kandidaturen voor vredesmissies.	Evolutie van het percentage Belgische vrouwen in vredesmissies.	Defensie
23.b		Aanmoedigen van vrouwen bij de federale politie om zich kandidaat te stellen voor civiele crisisbeheersingsmissies.	Aanmoedigingsacties. Aandeel mannen – vrouwen onder het personeel dat deelneemt aan civiele crisisbeheersingsmissies van de EU.	Binnenlandse Zaken-Fedpol
23.c		Vrouwen aanmoedigen deel te nemen aan de 'basic generic training' voorafgaand aan de uitzending voor een civiele crisisbeheersingsmissie.	Aanmoedigingsacties.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Justitie Binnenlandse Zaken-Fedpol
23.d		Op internationaal niveau pleiten voor de participatie van een groter aantal vrouwen in vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Defensie Binnenlandse Zaken

⁷ De aanwezigheid van meer vrouwen binnen de federale administraties is een noodzakelijke voorwaarde zonder dewelke het niet mogelijk zal zijn meer vrouwelijke kandidaten voor te stellen voor internationale organisaties, vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies.

⁸ Niettemin wens Defensie in haar statuut geen onderscheid te maken tussen vrouwen en mannen. Defensie werft militairen aan, onafhankelijk van hun geslacht en op basis van de capaciteiten die nodig zijn voor de organisatie of voor een specifieke functie. Defensie wens dus aantrekkelijk te zijn voor vrouwelijke kandidaten, zonder barema's op te leggen (via een systeem van quota, becijferde doelstellingen of andere middelen) bij de aanwerving, de deelname aan missies of de detachering aan internationale organisaties.

⁹ De Federale politie wenst een betere vertegenwoordiging van vrouwen te bewerkstelligen door het voeren van een onderzoek bij alle vrouwelijke personeelsleden naar de oorzaken en factoren waardoor vrouwen niet deelnemen aan promoties.

¹⁰ Idem voetnoot 8.

24.a	Toe zien op een betere vertegenwoordiging van vrouwen bij vredesonderhandelingen en de institutionalisering van de rol van vrouwen in het vredesproces stimuleren.	Consultaties met lokale vrouwen en vrouwenorganisaties systematiseren bij fact finding missions en deze informatie verspreiden via de betrokken partners.	Consultaties.	Defensie
24.b		Bij vredesprocessen die door België ondersteund worden aandacht vragen voor het opnemen van vrouwelijke mediators en onderhandelaars.	Aantal en percentage van bemiddelaarsters, onderhandelaarsters en vrouwenorganisaties aanwezig bij formele en informele vredesonderhandelingen, met de steun van België. Steun voor de deelname van vrouwen aan vredesonderhandelingen.	Buitenlandse Zaken
24.c		Op internationaal niveau pleiten voor het opnemen van meer vrouwen in delegaties die deelnemen aan onderhandelingen en processen van vrede en democratisering.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
24.d		Pleiten voor de consultatie van lokale vrouwen en vrouwengroepen bij de voorbereiding en bespreking van vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
25.a	De participatie van vrouwen verbeteren in de lokale samenleving.	De aanwezigheid van plaatselijke vrouwen aanmoedigen in het lokaal juridisch apparaat en binnen de politie en het leger.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol Justitie
25.b		Steunen van initiatieven die gericht zijn op het versterken van de participatie van vrouwen in de besluitvorming op elk niveau (lokaal, regionaal en nationaal) in het bijzonder in staten in fragiele situatie.	Steun voor de participatie van vrouwen aan vredesonderhandelingen.	Ontwikkelingssamenwerking
25.c		Steunen van lokale vrouwennetwerken en –organisaties om hun juridische, economische, politieke en sociale capaciteiten te versterken.	Geleverde steun.	Ontwikkelingssamenwerking
25.d		Aanmoedigen van lokale verwezenlijkingen geënt in het maatschappelijke middenveld, gericht op een betere socio-economische participatie van vrouwen.	Projecten of programma's die bijdragen aan de gendergelijkheid.	Ontwikkelingssamenwerking

DOELSTELLING 5. Steun voor de uitvoering van resolutie 1325 en het nationale actieplan

Er is nood aan systematische steun voor de implementatie van resolutie 1325. Het thema van vrouwen, vrede en veiligheid mag niet aan de aandacht ontsnappen, aangezien dit nefaste gevolgen zou hebben voor de vele vrouwen en meisjes die door conflict worden bedreigd.

Op het internationale niveau moet er worden gewerkt aan een zo groot mogelijk draagvlak voor de resolutie en de concrete uitvoering ervan, door de individuele lidstaten van de VN en door internationale en regionale organisaties. Het NAP voorziet daarom dat België op internationaal niveau ijvert voor de uitvoering van de resolutie en hiervoor, waar mogelijk, steun biedt aan internationale organisaties of individuele lidstaten. Hierbij zal speciale aandacht worden besteed aan de mogelijkheid om ondersteuning te bieden voor de uitwerking en uitvoering van NAPs inzake resolutie 1325 bij de partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.

Ook binnen België is er een nood aan informatieverspreiding en sensibilisering en dit zowel op het beslissingsniveau als op het uitvoerende niveau. De Belgische bevolking vormt een derde doelpubliek. De implementatie van de resolutie en de concrete uitvoering van het NAP moeten onder de aandacht blijven en hiervoor moet in de nodige steun worden voorzien.

Dit NAP is op zich al een eerste vorm van steun voor deze thematiek, aangezien het de aandacht van de betrokken administraties op een structurele manier bij dit thema houdt. De rest van dit onderdeel verduidelijkt welke andere actielijnen er zullen worden ondernomen om tot meer steun voor de resolutie en het NAP te komen.

N°	DOEL	ACTIELIJNEN	OPVOLGINGSINSTRUMENTEN	DEPARTEMENTEN
26.a	Toepassen van resolutie 1325 op het Belgisch federaal niveau en uitvoeren van het NAP.	Opstellen van een Belgisch NAP voor de toepassing van resolutie 1325.	Aannemen van het NAP.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
26.b		Steun verlenen aan de administraties en strategische cellen via het aanbieden van expertise met betrekking tot gender.	Verleende expertise.	Gelijke Kansen
26.c		Goede praktijken, aanbevelingen en 'lessons learned' verspreiden en overnemen.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
27.	De betrokken actoren en het Belgische publiek worden gesensibiliseerd.	Opstellen van of steun verlenen aan sensibiliseringsacties met betrekking tot resolutie 1325.	Sensibiliseringsacties.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Gelijke Kansen
28.a	Stimuleren van de steun voor en de toepassing van, resolutie 1325 en de vervolgresoluties op het internationaal niveau.	Toevoegen van een hoofdstuk 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid' aan de vragenlijst inzake de 'Code of Conduct on politico-military aspects of Security' van de OVSE.	Toevoeging hoofdstuk.	Buitenlandse Zaken
28.b		Ondersteunen van initiatieven om het thema van resolutie 1325 op de agenda van de OVSE te houden.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
28.c		Samenwerken met de NAVO en ondersteunen van de opstelling en uitvoering van hun actieplan en indicatoren voor resolutie 1325.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken
28.d		Aanmoedigen en steunen van de toepassing van resolutie 1325 en de vervolgresoluties door internationale en regionale organisaties.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie
28.e		Binnen de EU pleiten voor een versterking van de inspanningen met betrekking tot de uitvoering van resolutie 1325, met inbegrip van het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid, en het bijstaan van de EEAS in deze taak.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken

28.f		De toepassing van resoluties 1325, 1820, 1888, 1889 1960 en 2106 blijven vragen bij alle vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies, zowel bij de voorbereiding als bij de uitvoering.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Defensie
29.a	Stimuleren van de toepassing van resolutie 1325 door de partnerlanden.	Via de diplomatie en ontwikkelingssamenwerking pleiten voor de toepassing van resolutie 1325 in landen die zich in een fragiele situatie bevinden.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
29.b		De partnerlanden stimuleren om een NAP te ontwikkelen en deze landen bijstaan in de daadwerkelijke toepassing van hun NAP.	Landen die steun ontvangen met betrekking tot nationale actieplannen of ander nationaal beleid en gebruikte instrumenten.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
30.	Steun verlenen aan de instanties die de toepassing van resolutie 1325 bevorderen.	Steunen van het werk rond 1325 van het 'NATO Office on Gender Perspectives'.	Ondernomen interventies.	Buitenlandse Zaken Defensie
31.	Versterken van de toepassing van resolutie 1325 op het terrein.	Steunen van verticale acties en/of specifieke acties inzake resolutie 1325, waarbij vooral aandacht gegeven wordt aan kwetsbare vrouwengroepen.	Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden	Ontwikkelingssamenwerking
32.	Versterken van de toepassing van resolutie 1325 via de verzoeken van de donoren.	De aandacht vestigen op de uitvoering van resolutie 1325 bij de coördinatie van donoren in partnerlanden en, naast de bestaande gendercoördinatie, een versterking vragen van de coördinatie inzake de toepassing van resolutie 1325.	Ondernomen interventies.	Ontwikkelingssamenwerking

DOELSTELLING 6. Opvolging, rapportering en monitoring

Dit Nationaal Actieplan loopt van 2013 tot en met 2016 en bevat vele actielijnen die de situatie van vrouwen in situaties van (pre- en post-)conflict moeten verbeteren. Om de uitvoering van een dergelijk ambitieus plan over een dergelijke periode te verzekeren, is er nood aan opvolging. Doelstelling 6 geeft weer welke vorm deze opvolging zal aannemen.

Vanuit de logica van de openbaarheid van bestuur, heeft de uitvoerende macht ook de verantwoordelijkheid om de bevolking (in eerste instantie vertegenwoordigd door het Parlement en het maatschappelijke middenveld) te informeren over de voorziene en uitgevoerde acties. Met de voorziene rapportering aan het Parlement wordt expliciet tegemoetgekomen aan punt 2 van resolutie 5-665/5 van de Commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen en voor de Landsverdediging van de Senaat waarin gevraagd wordt om het Parlement op de hoogte te houden van de geboekte vooruitgang.

Daarnaast moet er ook regelmatig overleg plaatsvinden met externe actoren, met inbegrip van het maatschappelijke middenveld en de lokale vrouwenorganisaties, om hun noden en prioriteiten beter te kennen en om beter aansluiting te vinden bij onder meer de vredesinitiatieven van de vrouwen. Dit kan leiden tot eventuele bijstellingen of nieuwe interpretaties van bepaalde actielijnen en kadert binnen het constante streven naar kwaliteit en efficiëntie waartoe de overheid zich engageert.

Tenslotte werd er met het oog op rapportering en monitoring aan elk van de in dit plan opgenomen actielijnen één of meerdere opvolgingsinstrumenten gekoppeld. Hierbij werd er rekening gehouden met de indicatoren van de EU en de VN met betrekking tot resolutie 1325. Diegene die betrekking hebben op acties van de VN- en EU lidstaten werden toegevoegd aan de opvolgingsinstrumenten in de matrixen. De lijst van de EU indicatoren werd ook opgenomen in bijlage 4.

In bijlage 3 werd een stand van zaken voor 2012 opgenomen die is opgesteld op basis van de hierboven voorgestelde actielijnen en opvolgingsinstrumenten. De jaarlijkse rapportering aan het Parlement zal dezelfde structuur volgen. Deze stand van zaken kan bijgevolg dienst doen als nulmeting en daardoor zal het mogelijk zijn via de jaarlijkse rapporteringen de evolutie van de toepassing van het NAP op te volgen. Deze rapportering zal vanaf 2015 aan het begin van elk jaar aan het Parlement voorgelegd worden en handelen over de acties die uitgevoerd zijn in het voorbije jaar.

N°	DOEL	ACTIELIJNEN	OPVOLGINGSINSTRUMENTEN	DEPARTEMENTEN
33.	Het Parlement informeren.	Vanaf 2015 jaarlijks rapporteren over de geboekte vooruitgang voor elke actielijn en elk opvolgingsinstrument.	Aan het Parlement overgemaakte rapporten.	Gelijke Kansen (coördinatie) Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie
34.	Het middenveld informeren en betrekken.	Verzekeren van de uitwisseling van informatie, de netwerking van de in België beschikbare genderexpertise en het overleg met het maatschappelijke middenveld, in elk geval in het midden en aan het einde van de periode die het NAP beslaat.	Organisatie van twee evenementen van rapportering en overleg.	Buitenlandse Zaken (coördinatie) Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
35.	Het middenveld uit de partnerlanden betrekken.	De uitwisseling van informatie verzekeren en het maatschappelijke middenveld uitnodigen deel te nemen aan de opvolging door te rapporteren over elementen doorgegeven door lokale organisaties die deel uitmaken van hun netwerk, in het bijzonder lokale organisaties in partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.	Uitnodigingen en resultaten.	Ontwikkelingssamenwerking
36.	De EU informeren.	Antwoorden op vragen voor input over de opvolging van de EU-indicatoren betreffende resolutie 1325.	Verstreckte informatie.	Buitenlandse Zaken
37.	De VN informeren.	Antwoorden op vragen voor input van het VN-Secretariaat betreffende de opvolging van resolutie 1325.	Verstreckte informatie.	Buitenlandse Zaken

Bijlagen

Bijlage 1: Afkortingen

Bijlage 2: Resolutie 1325, het eerste NAP (2009-2012) en de stand van zaken van 12 december 2011

Bijlage 3: Stand van zaken eind 2012

Bijlage 4: Indicatorenlijst van de EU inzake resolutie 1325

Bijlage 1: afkortingen

BELUFIL: Belgisch-Luxemburgs detachement in Libanon/ le détachement belgo-luxembourgeois au Liban
B.S.: Belgisch Staatsblad/ M.B. : Moniteur Belge
BTC: Belgische Technische Coöperatie/ Belgian Technical Cooperation Coopération Technique Belge
PBC: Peacebuilding Commission/ Commissie Vredesopbouw/ Commission de consolidation de la paix
CEDAW: Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van discriminatie tegen vrouwen/ Convention on the elimination of all forms of discrimination against women/ Convention sur l'élimination de toutes formes de discrimination à l'égard des femmes
CGVS: Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen/ CGRA: Commissariat-Général aux Réfugiés et aux Apatrides
CIMIC: Civil Military Co-operation
COL: College van Procureurs-Generaal, ook gebruikt voor de omzendbrieven van het College
CSO: Civil Society Organization
CSW: Commission on the Status of Women/ Commissie voor de Status van de Vrouw/ Commission de la Condition de la Femme
DAC: Development assistance committee
DDR : Disarmament, Demobilization and Reintegration/ Ontwapening, Demobilisatie en Reïntegratie/ Désarmement, Démobilisation et Réintégration
DGD: Direction-Générale Coopération au développement et Aide humanitaire/ Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp
DRC/RDC : Democratische Republiek Congo/ République Démocratique du Congo
DVZ: Dienst Vreemdelingenzaken/ OE: Office des Étrangers
EC: Europese Commissie/ Commission européenne
EEAS : European External Action Service/ Europese Dienst voor extern optreden/ Service européen pour l'action extérieure
EU: Europese Unie/ UE: l'Union européenne
EUBG : EU Battle Group
EVDB: Europees veiligheids- en defensiebeleid/ PSDC: Politique de sécurité et de défense commune
FAO: Food and Agriculture Organization
Fedasil: Federaal agentschap voor de opvang van asielzoekers/ Agence fédérale pour l'accueil des demandeurs d'asile
FEDPOL: Federale Politie/ POLFED : Police Fédérale
FOD: Federale Overheidsdienst/ SPF : Service Public Fédéral
GVDB: Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid / PESC: Politique étrangère et de sécurité commune
OHCHR: Office of the High Commissioner for Human Rights/ Bureau van de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten/ Haut-Commissariat aux droits de l'homme
IASC: Inter-Agency Standing Committee
IGVM: Instituut voor de gelijkheid van vrouwen en mannen/ IEFH: Institut pour l'égalité des femmes et des hommes
IOGp: Information Operations Group
ISAF: International Security Assistance Force (NAVO missie in Afghanistan)
ISP: Indicatief Samenwerkingsprogramma/ PIC: Programme Indicatif de Coopération
JALLC: Joint Allied Lessons learned Centre

JPO: Junior Professional Officer (jonge medewerkers bij de VN betaald door de Lidstaten)
MIP: Micro Interventie Programma
NAP: Nationaal Actieplan/ PAN: Plan d'action national
NAVO : Noord-Atlantische Verdragsorganisatie
NGO: Niet-gouvernementele organisatie/ ONG: Organisation non gouvernementale
OESO/ OCDE: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling/ Organisation de coopération et de développement économiques
OVSE/OSCE: Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa/ l'Organisation pour la Sécurité et la Coopération en Europe
PsyOps : Psychologische Operaties
STAREC : Stabilization and Reconstruction Plan in Eastern DRC
SSR: Security Sector Reform/ Hervorming van de veiligheidssector/ Réforme du secteur de la sécurité
SVEU: Speciale vertegenwoordiger van de Europese Unie/ RSUE: Représentant spécial de l'Union européenne
UNAIDS: Joint United Nations Programme on HIV/AIDS
UNDP: United Nations Development Programme/VN Ontwikkelingsprogramma/Programme des Nations unies pour le développement
UNFPA: United Nations Population Fund/ Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties/ Fonds des Nations unies pour la population
UNHCR/: Bureau van de Hoge Commissaris voor de Vluchtelingen/ Office of the United Nations High for Refugees/ Haut-Commissariat des Nations Unies pour les réfugiés
UNICEF: United Nations Children's Fund/ VN Kinderrechtenfonds/ Fonds des Nations Unies pour l'Enfance
UNSCR: United Nations Security Council Resolution
UNV: United Nations Volunteers (jonge vrijwilligers bij de VN)
UN Women: United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women
UPR: Universal Periodic Review/ Universeel Periodiek Onderzoek/ Examen Périodique Universel
VN: Verenigde Naties/ ONU: Organisation des Nations Unies
WPS: Women, Peace & Security

Bijlage 2: Resolutie 1325, het eerste NAP (2009-2012) en de stand van zaken van 12 december 2011

De resolutie, het eerste NAP en de stand van zaken van 12 december 2011 kunnen samen met extra informatie rond het thema teruggevonden worden in het onderdeel 'Vrouwen in gewapende conflicten' op de website van de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking: <http://diplomatie.belgium.be>.

Beleid > Beleidsthema's > Mensenrechten > Specifieke Kwesties > Gender en vrouwenrechten > Vrouwen in gewapende conflicten.

Resolutie 1325:

http://diplomatie.belgium.be/nl/binaries/res_1325e_tcm314-85591.pdf

Vrouwen, Vrede en Veiligheid - Belgisch Nationaal Actieplan voor de implementatie van VN Veiligheidsraadresolutie 1325 (2009-2012):

http://diplomatie.belgium.be/nl/binaries/vrouwenenvrede2009nl_tcm314-85606.pdf

Belgisch Nationaal Actieplan 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid' - Stand van zaken - December 2011:

http://diplomatie.belgium.be/nl/binaries/Actieplan_vrouwen_vrede_veiligheid_NL_tcm314-161402.pdf

Bijlage 3: Stand van zaken eind 2012

Deze bijlage bevat een stand van zaken van de situatie eind 2012. Om het mogelijk te maken de uitvoering van het tweede NAP op te volgen, is deze stand van zaken opgebouwd volgens dezelfde structuur en herneemt het de actielijnen en de opvolgingsinstrumenten hieruit. Deze structuur en bepaalde actielijnen zijn nieuw en voor bepaalde opvolgingsinstrumenten was er in 2012 nog geen monitoring voorzien. Hierdoor kan voor bepaalde punten geen informatie gegeven worden.

DOELSTELLING 1. Internationaal normatief kader			
N°	ACTIELIJNEN	STAND VAN ZAKEN	DEPARTEMENTEN
1.a	In België de internationale verdragen die de rechten van vrouwen verzekeren toepassen.	<p>Periodieke rapportering onder CEDAW. België maakte het zevende rapport over de toepassing van het Verdrag tot uitbanning van alle vormen van discriminatie van vrouwen (CEDAW) in oktober 2012 over aan het Comité CEDAW.</p> <p>Beantwoorden van relevante vragenlijsten van de VN. De VN stuurde in 2012 geen relevante vragenlijsten door.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
1.b	Actief blijven optreden binnen het kader van de Algemene Vergadering van de VN, de CSW en de Mensenrechtenraad om vrouwenrechten op de voorgrond te plaatsen, vooral in landen van (post-)conflict.	<p>Acties CSW. De 56ste sessie van de CWS was toegespitst op het prioritaire thema: empowerment van plattelandsvrouwen en hun rol bij de uitroeiing van armoede en honger. In het kader van zijn ontwikkelingssamenwerking herbevestigde België bij deze gelegenheid zijn steun aan individueel en collectief empowerment van vrouwen in de sectoren landbouw en voedselzekerheid. België bracht daarnaast ook in herinnering dat het er systematisch op toeziet dat de genderdimensie wordt meegewogen in de belangrijkste internationale verbintenissen inzake voedselzekerheid en plattelandsontwikkeling. Tot slot besteedde België veel aandacht aan de verdediging van een volutaristische en alomvattende benadering die uitbanning van alle vormen van geweld tegen vrouwen en meisjes tot doel heeft.</p> <p>Acties Mensenrechtenraad. In de Mensenrechtenraad waarvan België tot eind 2012 lid was, steunde ons land een aantal resoluties over de rechten van vrouwen. België nam ook deel aan de interactieve debatten met relevante speciale rapporteurs.</p>	Buitenlandse Zaken Gelijke Kansen Buitenlandse Zaken

1.c	Alle landen systematisch oproepen om de verdragen die de rechten van vrouwen verzekeren te onderschrijven en respecteren en hun voorbehouden in te trekken.	<p>Ondernomen interventies. België formuleerde aanbevelingen over de rechten van vrouwen tijdens het UPR van Argentinië, Benin, Burkina Faso, Burundi, Kameroen, Colombia, Zuid-Korea, Finland, Frankrijk, Gabon, Indonesië, Mali, Marokko, Pakistan, Peru en Tunesië.</p> <p>Oproep inzake beleid en afgesloten verdragen. Deze oproep werd gedaan tijdens de politieke dialogen die werden gevoerd in het kader van de ISPs met Mozambique en Benin in 2012.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
2.a	Opnemen van respect voor seksuele en reproductieve gezondheid en rechten in de humanitaire hulpprogramma's en de programma's voor de wederopbouw.	<p>Opname hiervan in het beleid en de procedures. Binnen de humanitaire hulp ondersteunt België de IASC guidelines en de Sphere Standards, die voor ieder type acties de gender-aspecten behandelen. De humanitaire UN-partners hebben een eigen gender strategie, evenals de meeste NGO-partners. Evaluaties gebeuren op basis van deze standaarden. Seksuele en reproductieve gezondheid en rechten maken daar deel van uit.</p>	Ontwikkelingssamenwerking
2.b	Alle landen oproepen het respect voor seksuele en reproductieve rechten van vrouwen te waarborgen en deze rechten verdedigen op het internationaal niveau.	<p>Ondernomen interventies en verleende expertise. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondernomen interventies en verleende expertise. Zie de stand van zaken onder opvolgingsinstrument 1c.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
2.c	Pleiten voor de vermelding van seksuele en reproductieve rechten in de relevante internationale documenten.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondernomen interventies. In het kader van de voorbereiding van de Belgische bijdrage aan het ontwikkelingskader post 2015 zag de ontwikkelingssamenwerking er met name op toe dat uitdrukkelijk melding wordt gemaakt van de seksuele en reproductieve rechten.</p> <p>Ondernomen interventies. Op de 56ste sessie van de CSW toonde het IGVM zich een sterk pleitbezorger van het Belgische standpunt dat ernaar streeft de rechten op het gebied van seksuele en reproductieve gezondheid alsmede de uitbouw van toegankelijke informatie- en gezondheidsdiensten te bevorderen.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Gelijke Kansen
3.a	Het Fonds voor Slachtoffers van het Internationaal Strafhof financieel steunen.	<p>Financiële steun. Sinds de oprichting van het Fonds voor Slachtoffers van het Internationaal Strafhof levert de FOD Justitie jaarlijks een bijdrage aan dit Fonds.</p>	Justitie

3.b	Initiatieven ondersteunen die de toegang tot justitie voor vrouwen en meisjes faciliteren teneinde de bescherming van hun rechten te waarborgen (grond/erfenissen/discriminatie etc.).	<p>Gesteunde initiatieven. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Gesteunde initiatieven. België voorziet in de DRC in een financiering van 2 miljoen EUR voor het UHAKI SAFI programma in het oosten van het land. Dit programma is gericht op het doorbreken van de cyclus van straffeloosheid en genderkwesties vormen een belangrijk aspect van het project.</p> <p>Gesteunde initiatieven. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Justitie Defensie Binnenlandse Zaken</p>
3.c	Alle landen oproepen om het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof te ratificeren.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken
3.d	Alle landen oproepen om de meest ruime definitie van seksueel geweld, zoals vastgesteld door het Internationaal Strafhof, toe te passen.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken

4.a	<p>Prioriteit en financiële steun geven aan gendergelijkheid en empowerment van vrouwen, in het bijzonder in staten in een fragiele situatie.</p>	<p>Ondernomen interventies. In Afghanistan financiert België het 'Children's support center' van de organisatie 'Women for Afghan women' ten bedrage van 319.763,00 EUR (2011-2013) en de organisatie 'Afghanistan Europe' die zich inzet voor de alfabetisering van vrouwen en steun verleent aan onderwijs in de plattelandsgebieden van de provincie Herat ten bedrage van 217.816,00 EUR. Dit project beoogt de inclusie van vrouwen in de civiele samenleving te steunen en hen te betrekken bij de besluitvormingsprocessen. Zulks gebeurt middels het aanleren van overlegtechnieken en door kinderen toegang te geven tot onderwijs dat de jongere generaties voorbereidt om de toekomst van hun land mede te bepalen. Doelgroep is de bevolking van landelijke en semi-landelijke gebieden uit de laagste sociale milieus, die in economisch opzicht tot de minstbedeelde bevolkingsgroepen van de provincie Herat behoort.</p> <p>Aspect binnen elk nieuw Indicatief Samenwerkingsprogramma en in alle projecten en programma's met betrekking tot prioritaire sectoren van landen die zich in een fragiele situatie bevinden.</p> <p>In Burundi beoogt 'Handicap International' de levenskwaliteit van vrouwen die slachtoffer zijn van fistels, te verbeteren in de regio Ruyigi. Het gaat om medische verzorging alsook familiale en sociale integraties via inkomensgenererende activiteiten. Het gaat om een project van 24 maanden (2010-2012) voor 133.264,86 EUR</p> <p>In Burundi steunt België het nationaal programma van UN Women 2011-2014 (5 miljoen USD) dat onder meer steun verleent voor de rechten van vrouwen, economische empowerment en genderbudgettering.</p> <p>In Mali financiert België het vijfjarenprogramma van UN Women inzake empowerment en lokale ontwikkeling binnen de context van de voedselzekerheid in de regio's Kayes et Koulikoro (2012-2016), ten bedrage van 400.000 EUR, waarvan 100.000 EUR reeds werd gestort in 2012.</p>	<p>Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking</p>
4.b.	<p>Benaderen van alle interventies op het terrein vanuit een strategisch en coherent kader dat de positie van vrouwen en hun empowerment versterkt.</p>	<p>Kader uitgewerkt en toegepast. In alle partnerlanden werkt België mee aan een donorcoördinatie omtrent gender. In sommige gevallen wordt de coördinatie geleid door de EU, in sommige door een UN-instelling, in sommige door het partnerland zelf.</p>	<p>Ontwikkelingssamenwerking</p>

4.c	Expertise aanbieden en deelnemen aan het uitwisselen van goede praktijken.	<p>Geleverde steun. Het IGVM nam deel aan een uitwisseling van goede praktijken inzake genderbudgettering op de Internationale Conferentie van hoog niveau over Genderbudgettering, die op 9 en 10 november 2012 plaats had in Marrakech. In het kader van het Cyprische voorzitterschap van de EU heeft het IGVM op een van de fora gesproken over een gecoördineerde en multidisciplinaire benadering van de bestrijding van geweld tegen vrouwen en leverde het een bijdrage aan een werkstuk van het Cyprische voorzitterschap met de titel <i>'Best law enforcement practices on the issue of overcoming the 'reluctance' of victims of domestic violence'</i>.</p> <p>Geleverde steun. In 2012 werden er 4 JPO's (Junior Professional Officer – jonge medewerkers bij de VN betaald door de Belgische Ontwikkelingssamenwerking) ondersteund die gendergerelateerde functies hadden: FAO in Niger voor de post <i>'Agronomist Knowledge Management and Gender Programme'</i>, UNAIDS in Senegal voor de post <i>'Programme Officer HIV/AIDS prevention'</i> ter ondersteuning van gender, mensenrechten en preventie, UNFPA in Rwanda voor de post <i>'Gender and Human Rights Officer'</i>, UN Women in Mozambique voor de post <i>'Programme Analyst'</i> ter ondersteuning van de programma's <i>'Gender Responsive Budget'</i> en <i>'Gender Equitable Local Development Governance'</i>.</p>	<p>Gelijke Kansen</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p>
4.d	UN Women en haar rol ter bevordering van de gelijkheid van vrouwen en mannen en van de empowerment van vrouwen steunen.	<p>Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in de landen die zich in een fragiele situatie bevinden. In Egypte krijgt UN Women steun voor het driejarprogramma <i>'Political empowerment of women in Egypt'</i> ten bedrage van 600.000,00 EUR (2012-2014).</p> <p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in de landen die zich in een fragiele situatie bevinden. België draagt bij tot de algemene middelen ('core') van de organisatie. In 2011 bedroeg deze bijdrage 1.400.000 EUR. In 2012 kon bij wijze van uitzondering niet worden bijgedragen tot de algemene middelen van UN Women ingevolge de budgettaire beperkingen en de beslissing van de Ministerraad van 26 oktober de uitgaven te beperken tot de de zogenoemde <i>'niet te verlagen uitgaven'</i>. Een aantal projecten van UN Women werden medegefinancierd door België (zie 4.a). In 2012 werd een betrekking van JPO in het hoofdkantoor van UN Women gefinancierd ten bedrage van 50.842 EUR (zie 4.c).</p> <p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p>

4.e	Steun aan het Actieplan voor de bevordering van gendergelijkheid van de speciale vertegenwoordiger voor genderkwesties van de OVSE.	<p>Ondernomen interventies. België steunt het 'Action Plan for the Promotion of Gender Equality' (2004) van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa. De OVSE wil met name via het Forum voor Veiligheidssamenwerking (FVS) de tenuitvoerlegging van VN-resolutie 1325 promoten.</p>	Buitenlandse Zaken
4.f	Optreden in het kader van politieke pleidooien en internationale verklaringen.	<p>Ondernomen interventies. Om in Afghanistan de best mogelijke voorwaarden te creëren met het oog op een politieke en veiligheidsovergang, organiseerde de Belgische ambassadeur een debat over de rechten van vrouwen in de toekomst in Afghanistan. Waren op het debat van 18 oktober 2012 uitgenodigd: Afghaanse politieke vertegenwoordigers, vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld en van de internationale gemeenschap.</p> <p>Indicatieve samenwerkingsprogramma's. Zie 1.c.</p> <p>Ondernomen interventies. België financiert NGO's die ijveren voor de rechten van vrouwen (zoals 'Le Monde selon les Femmes').</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p>

DOELSTELLING 2. Integratie van de genderdimensie door België in het kader van resolutie 1325			
5.a	Het personeel informeren over <i>gender mainstreaming</i> .	<p>Gebruikte informatiemiddelen. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Gebruikte informatiemiddelen. In 2012 vroeg de DGD aan haar dossierbeheerders zich in alle dossiers te baseren op <i>gender marker 1</i> van de OESO: deze <i>gender marker</i> maakt het mogelijk alle projecten en programma's met de significante doelstelling '<i>genderintegratie</i>' op te volgen.</p> <p>Gebruikte informatiemiddelen. Binnen het veelomvattender kader van de diversiteit is er een intranetsite over <i>gender mainstreaming</i>.</p> <p>Gebruikte informatiemiddelen. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Defensie</p> <p>Binnenlandse Zaken</p>
5.b	Een strategie of een actieplan over de integratie van de genderdimensie ontwikkelen, toepassen en actualiseren.	<p>Aangenomen en uitgevoerde strategie. België geeft uitvoering aan zijn genderstrategie die van 2002 dateert. Het past ook het genderactieplan van de EU toe.</p> <p>Aangenomen en uitgevoerde strategie. Een instructie onder de naam 'Actieplan voor defensie' werd door de Chef Defensie vastgelegd en goedgekeurd. Ze bevat de prioritaire aandachtspunten en bepaalt welk departement binnen de defensiestaf belast is met de follow-up van een specifieke beleidsmaatregel of actie. Volgende departementen werken mee aan dit actieplan: het departement Human Resources, het departement Vorming, het departement Strategie en, tot slot, het departement Operaties en Training, wat het onderdeel operaties betreft.</p>	<p>Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Defensie</p>
5.c	De departementen ondersteunen in de uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i> .	<p>Geleverde steun. In 2012 had het IGVM talrijke bilaterale vergaderingen met de beleidscellen en administraties in het kader van de toepassing van de wet <i>gender mainstreaming</i> en organiseerde het twee bijeenkomsten met de interdepartementale coördinatiegroep.</p> <p>Het IGVM steunde de opstelling en de uitvoering van een federaal plan <i>gender mainstreaming</i> (dat in juli 2012 werd goedgekeurd).</p> <p>In september-oktober 2012 organiseerde het IGVM een opleiding <i>gender mainstreaming</i> ten behoeve van de leden van de interdepartementale coördinatiegroep waarin de wet <i>gender mainstreaming</i> voorziet.</p> <p>Het IGVM steunde ook de oprichting van een werkgroep voor de verwezenlijking van een COMM Collection '<i>Integratie van de genderdimensie in de federale communicatie</i>', samen met een aantal partners, waaronder Defensie. Het IGVM nam ook deel aan de bijeenkomsten van die werkgroep.</p>	<p>Gelijke Kansen</p>

5.d	Op lokaal vlak in de partnerlanden gender coördineren met alle betrokken partners.	Rapportering over EU Gender Actieplan. België en andere lidstaten van de EU coördineren hun genderactie in het kader van het genderactieplan van de EU-lidstaten. Dit voorziet een lokale coördinatie in de partnerlanden met het oog op de politieke dialoog. Deze coördinatie kan ook de internationale partnerorganisaties omvatten. Dit overleg laat toe op ad hoc basis in te gaan op opportuniteiten om vrouwen in deze gebieden te versterken in hun rol als actoren van vrede en veiligheid.	Ontwikkelingssamenwerking
5.e	Integreren van genderspecten in de rapportage van de buitenposten over de lokale situatie.	Ondernomen acties. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
5.f	Stimuleren van aandacht voor de genderdimensie bij het bepalen van de Belgische positie in multilaterale en bilaterale dossiers.	Posities waarin de genderdimensie opgenomen is. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Posities waarin de genderdimensie opgenomen is. Ontwikkelingssamenwerking draagt bij aan de standpunten in het kader van de CSW. In de debatten over Post-2015 pleit Ontwikkelingssamenwerking niet alleen voor een transversale integratie van gender in Post-2015 maar eveneens voor de opname van gender als een specifiek doel in de andere doelstellingen.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
6.a	De genderdimensie op een substantiële manier integreren in de basisopleidingen.	Basisopleidingen die de genderdimensie integreren. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Basisopleidingen die de genderdimensie integreren. In het kader van het federaal plan <i>gender mainstreaming</i> werkt de Federale Politie aan de integratie van de genderdimensie in de basisopleiding voor inspecteurs en de sensibilisering met betrekking tot het thema gender van de opleiders en docenten.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol
6.b	De genderdimensie integreren in de voortgezette opleidingen.	Voortgezette opleidingen die de genderdimensie integreren. Op het niveau van de militaire eenheden wordt de sensibilisering voor de genderdimensie gewaarborgd middels voortgezette opleidingen. Zie ook punt 6.c Voortgezette opleidingen die de genderdimensie integreren. In het kader van het federaal plan <i>gender mainstreaming</i> werkt de Federale Politie aan de ontwikkeling van een voortgezette opleiding ‘ <i>gender mainstreaming</i> ’, aan de ontwikkeling van een vorming ‘ <i>integratie van diversiteit in elke politieopleiding</i> ’ en aan de integratie van de genderdimensie in de erkenningsdossiers van de nieuwe voortgezette opleidingen. Voortgezette opleidingen die de genderdimensie integreren. Tijdens de DGD-dagen werd een speciale sessie over gender gehouden, om de agenten in de posten en in het hoofdbestuur op de hoogte te houden van actuele perspectieven en beleidslijnen	Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol Ontwikkelingssamenwerking

6.c	De genderdimensie integreren in de opleidingen voor het personeel dat vertrekt op vredesmissie en civiele crisisbeheersingsmissie.	<p>Opleidingen die de genderdimensie integreren.</p> <p>In elke <i>'Basic Generic Training'</i> (de basisopleiding bij uitstek voor elke gesecondeerde missiekandidaat) worden o.a. trainingsunits voorzien met de thema's <i>'gender mainstreaming and gender based violence'</i> en <i>'women in armed conflict'</i>.</p> <p>Opleidingen die de genderdimensie integreren.</p> <p>Op het niveau van de militaire eenheden wordt de sensibilisering voor de genderdimensie gegarandeerd middels voortgezette opleidingen.</p> <p>Ook tijdens de voorbereiding van vredesmissies en bij <i>'pre-deployment trainings'</i> worden gendervraagstukken aangekaart. Zo werd een module <i>gender mainstreaming</i> opgenomen in het jaarlijkse trainingsprogramma van het departement Operaties en Training, dat het gros van het voor (buitenlandse) operaties uitgestuurd personeel levert. Vooraf wordt een <i>'cultural awareness day'</i> georganiseerd, waarop het desbetreffende personeel gebriefd wordt over het operatiespecifieke genderthema. In de briefing wordt ook rekening gehouden met de feedback van vorige en nog lopende operaties. Er is eveneens een briefing over mensenhandel door de federale politie. De <i>'pre-deployment training'</i> modules zullen door de genderdeskundigen van de IOGp worden geëvalueerd.</p> <p>Deze maatregelen werden reeds genomen voor de missies ISAF en BELUFIL en zullen ook voor de toekomstige operaties met uitgezonden personeel worden gebruikt.</p>	<p>Buitenlandse Zaken Binnenlandse Zaken-Fedpol</p> <p>Defensie</p>
6.d	Ontwikkeling van pedagogisch materiaal voor de sensibilisering met betrekking tot gender.	<p>Materiaal dat werd ontwikkeld.</p> <p>Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Defensie

7.a	Genderexperten in de departementen voorzien en opleiden.	<p>Experten die werden voorzien en gevormd. De beslissing om binnen de FOD Buitenlandse Zaken een taskforce <i>gender mainstreaming</i> op te richten werd in 2012 genomen om de horizontale genderaanpak binnen alle directies van deze administratie te bevorderen. In uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i>, werden een coördinator <i>gender mainstreaming</i> en een suppleant aangesteld en opgeleid.</p> <p>Experten die werden voorzien en gevormd. Ontwikkelingssamenwerking beschikt over een thematische dienst die bevoegd is voor de genderdimensie en die de Commissie Vrouwen en Ontwikkeling terzijde staat (de adviescommissie werd bij de Minister ingesteld en wordt momenteel hervormd).</p> <p>Experten die werden voorzien en gevormd. In uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i> werden een coördinator <i>gender mainstreaming</i> en een suppleant aangesteld en opgeleid.</p> <p>Experten die werden voorzien en gevormd. In uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i> werden een coördinatrice <i>gender mainstreaming</i> en een suppleant aangesteld en opgeleid. Bij het CGVS werd in juli 2005 een cel ‘<i>gender</i>’ opgericht. Ze is samengesteld uit een coördinatrice, een coördinatrice voor ‘<i>de opvolging van de integriteit van meisjes nadat ze de erkende vluchtelingenstatus hebben verkregen</i>’, ‘<i>aanspreekpunten voor gendervraagstukken</i>’ binnen elke geografische afdeling van het CGVS, twee aanspreekpunten binnen de juridische dienst en een aanspreekpunt binnen de dienst Documentatie- en Research van het CGVS.</p> <p>Experten die werden voorzien en gevormd. In uitvoering van de wet <i>gender mainstreaming</i> werden een coördinatrice <i>gender mainstreaming</i> en een suppleant aangesteld en opgeleid.</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Defensie</p> <p>Binnenlandse Zaken</p> <p>Justitie</p>
7.b	Genderexperten voor vredesmissies voorzien en opleiden.	<p>Experten die werden voorzien en gevormd. Genderexpertise en de bevoegdheden inzake gender zijn voornamelijk gebundeld in de dienst IOGp die tijdens operaties contact onderhoudt met de lokale bevolking. Ten behoeve van een aantal deskundigen van deze eenheid (CIMIC, PsyOps) worden genderopleidingen georganiseerd. Sommige leden van de eenheid volgen de ‘<i>Gender Field Advisor Course</i>’ in Zweden. Deze opleiding werd onlangs erkend door de NAVO. De militairen in kwestie vormen het eerste draagvlak voor de ingevoerde structurele maatregelen en geven op hun beurt opleidings- en trainingsmodules over gender. Sommige bestaande staffuncties worden uitgebreid met de functie van ‘<i>genderadviseur</i>’. Deze stafleden nemen deel aan de operationele planning en worden ontplooid op het niveau van het algemeen hoofdkwartier. Op het niveau van de operationele eenheden werden ‘<i>gender focal points</i>’ aangesteld. Zij zullen specifiek aandacht besteden aan het genderperspectief</p>	<p>Defensie</p>

		en de genderdimensie zal worden opgenomen in hun takenpakket. De Landcomponent is daar al mee begonnen.	
7.c	Beheren en steunen van genderexpertise in de voorbereiding, uitvoering en monitoring van vredesoperaties.	<p>Opleidingsplan. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Database ter beschikking gestelde experten. Defensie heeft een database met de namen van alle genderdeskundigen die kunnen meewerken aan de voorbereiding, de uitvoering, de monitoring en de evaluatie van de vredesoperaties. De IOGp zal op termijn uitgroeien tot een expertisecentrum inzake de integratie van de genderdimensie in de operaties.</p> <p>Ondernomen acties. Wat de operaties betreft, beschikt het departement Operaties en training over een specifiek actieplan. Dit plan bepaalt voor elke fase van de operatie en voor elk bevoegdheidsgebied welke maatregelen moeten worden genomen met het oog op de integratie van de genderdimensie in de operaties. Het plan is volop in uitvoering. Zo zal de thematiek worden geïntegreerd in het operationeel planningsproces, de operationele plannen en de processen 'Evaluation & Lessons Learned'. Deze integratie garandeert dat het genderaspect wordt meegewogen tijdens de voorbereiding, de uitvoering en de lessen die uit elke operatie worden getrokken. De IOGp zal er samen met de desbetreffende staffuncties en de eenheden die over de nodige genderdeskundigheid beschikken, op toezien dat de genderdimensie tijdens de verwezenlijking van de operaties op alle niveaus wordt meegewogen.</p>	Defensie
8.a	De aanwezigheid van de genderdimensie in subsidieaanvragen beschouwen als een belangrijk element bij de goedkeuring van de aanvragen.	<p>Subsidies toegekend aan projecten die expliciet rekening houden met de genderdimensie. De dienst 'Vredesopbouw en Conflictpreventie' van de FOD Buitenlandse Zaken beschikt over een aparte budgetlijn om projecten inzake vredesopbouw te financieren. In de handleiding voor het indienen van projectvoorstellen wordt ook gevraagd naar de genderstrategie die door de aanvragende organisatie wordt gehanteerd. Een toelichting bij de genderstrategie (waaronder de toepassing van resolutie 1325) zal een verplicht onderdeel worden van de projectvoorstellen.</p> <p>Subsidies toegekend aan projecten die expliciet rekening houden met de genderdimensie. Gender maakt deel uit van de criteria bij het beoordelen van nieuwe programma's en projecten ingediend door alle partners van de Belgische Ontwikkelingssamenwerking.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
8.b	Tijdens donorconferenties de aandacht vestigen op gendergelijkheid.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Ontwikkelingssamenwerking

9.	Pleiten voor een integratie van de genderdimensie in de agenda en in de relevante rapporten en resoluties van internationale organisaties.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
10.a	Goede praktijken en aanbevelingen inzake de integratie van de genderdimensie in vredesmissies verspreiden bij partners en pleiten voor de toepassing ervan bij volgende missies.	Verspreiding goede praktijken en pleidooi voor toepassing. Met betrekking tot de <i>'lessons learned'</i> geeft België de goede praktijken en aanbevelingen ter zake door aan de EU- en NAVO-partners en bepleit het de toepassing ervan tijdens toekomstige missies. De genderdimensie zou dan ook moeten worden opgenomen in de database van het JALLC.	Defensie
10.b	Samenwerken met internationale organisaties en hun lidstaten inzake het verzamelen van relevante genderdata en ondersteunen van consultatie- en coördinatiemechanismen.	Database 'gender'. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Geleverde steun. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Defensie
10.c	Bij de planning, de opleiding en uitwerking van SSR en DDR programma's extra aandacht besteden aan de genderdimensie.	Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in de landen die zich in een fragiele situatie bevinden. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Defensie
10.d	Toeziens op de integratie van de genderdimensie in de steunprogramma's voor de veiligheidssector.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Ondernomen interventies. Ontwikkelingssamenwerking ziet erop toe dat de genderdimensie in de programma's van alle partners wordt geïntegreerd, ongeacht de sector.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
10.e	Pleiten voor een structurele integratie van de genderdimensie in de voorbereidingen en analyses van het mandaat en het budget van vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies en voor het behoud van de nodige middelen om dit te doen.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
10.f	Binnen de PBC de integratie bevorderen van de genderdimensie in de voorbereiding van nieuwe 'Integrated Peacebuilding Strategies' en in de tweejaarlijkse evaluaties van de strategische kaders.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
10.g	Bij ontwapenings- en rehabilitatieprocessen een civiele benadering promoten en pleiten voor de expertise van internationale organisaties of internationale civiele missies.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
11.	Pleiten voor de integratie van de genderdimensie in documenten over de rechtstaat en transitionele justitie en mechanismen van transitionele justitie steunen die een reële impact hebben op gendergelijkheid.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking

12.	Uitvoeren en versterken van de procedure inzake de integratie van de genderdimensie in de overeenkomsten met humanitaire hulporganisaties die financiële steun ontvangen	Gevolgd procedure. Zie 2.a.	Ontwikkelingssamenwerking
13.a	De specifieke noden van vrouwen in overweging nemen bij asielaanvragen.	Aantal en percentage mannelijke en vrouwelijke asielzoekers die het statuut van vluchteling hebben verkregen, of die hebben genoten van een subsidiaire bescherming. Totaal aantal asielzoekers in 2012: 28.285 (21.463 dossiers bij het CGVS, waaronder 18.400 mannen (65%) en 9.885 vrouwen (35%). Totaal aantal beslissingen dat in 2012 door het CGVA werd genomen: 24.640, 8.960 beslissingen (oftewel 36%) hadden betrekking op vrouwen en 15.680 (oftewel 64%) hadden betrekking op mannen. Van de 8.960 beslissingen die betrekking hadden op vrouwen behelzen 1.740 beslissingen (19 % van het totaal aantal beslissingen met betrekking tot vrouwen) een erkenning van de vluchtelingenstatus en 250 beslissingen (2,5 %) de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Aan 20,1% van de vrouwen werd internationale bescherming geboden. Van de 15.680 beslissingen die betrekking hadden op mannen behelzen 2.250 beslissingen (14,3% van het totaal aantal beslissingen met betrekking tot mannen) een erkenning van de vluchtelingenstatus en 1.315 beslissingen (8,3%) de toekenning van de subsidiaire beschermingsstatus. Aan 19,37% van de mannen werd internationale bescherming geboden. Richtsnoeren en informatieuitwisselingen. Het CGVS houdt zich meer bepaald bezig met de behandeling van asielaanvragen van 'kwetsbare groepen', waartoe gendergerelateerde vervolgingen behoren (vervolgingen die verband houden met de seksuele geaardheid of de genderidentiteit ((homo-, bi-, transseksualiteit), eremoorden, genitale verminking van vrouwen, gedwongen huwelijken, intrafamiliaal geweld (ander dan seksueel geweld), seksueel geweld/verkrachting en gedwongen sterilisatie/abortus). Zulks vereist de oprichting van een cel gender, de behandeling en beoordeling van asielaanvragen, het organiseren van hoorgesprekken, de opleiding van het personeel, het opstellen van richtsnoeren, het opzetten van informatiecampagnes, de uitwisseling van informatie en van goede praktijken met andere landen.	Binnenlandse Zaken - CGVS/DV
13.b	De specifieke noden van vrouwen in overweging nemen bij het onthaal en de opvang van vluchtelingen.	Materiaal en gebouwen aangepast aan de specifieke noden van vrouwen. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Binnenlandse Zaken-Fedasil
13.c	De specifieke noden van vrouwen in overweging nemen bij hervestiging in België.	Naar geslacht opgesplitst aantal kwetsbare vluchtelingen die in België zijn hervestigd. In 2012 bereidde België zich voor op de hervestiging van 100 vluchtelingen in 2013 in het kader van het Europees hervestigingsprogramma. De	Binnenlandse Zaken-CGVS

		<p>vluchtelingen worden geselecteerd op basis van de Europese prioriteiten, zijnde: bijzonder kwetsbare vluchtelingen, personen die afkomstig zijn uit een land dat in aanmerking komt voor een regionaal beschermingsprogramma, of personen afkomstig uit een van de 6 prioritaire geografische gebieden (volgens het jaarlijkse onderzoek waarbij de HCR de behoeften aan hervestiging wereldwijd in kaart brengt ('<i>UNHCR Projected Global Resettlement Needs</i>').</p> <p>Opdat België uit deze prioriteiten een keuze zou kunnen maken, werden de volgende criteria vastgelegd : inschatting van de nood aan bescherming als hoofdcriterium, een zo groot mogelijke afstemming op het door België gevoerde buitenland- en ontwikkelingsbeleid, opvangmogelijkheden in België.</p> <p>Het CGVS formuleerde op basis van deze criteria het volgende voorstel: 40 Burundese vluchtelingen uit Tanzania (PPR), 40 Congolese vluchtelingen uit Burundi (geografische prioriteit in 2013), 20 kwetsbare vluchtelingen die meer bepaald worden geselecteerd uit de volgende subcategorieën : vrouwen en kinderen die gevaar lopen of personen die geweld of foltering hebben overleefd.</p> <p>Wat de twee eerste groepen betreft, zal het CGVS respectievelijk in het voorjaar en het najaar 2013 selectieopdrachten uitvoeren in samenspraak met de personeelsleden die over de nodige expertise inzake de desbetreffende regio beschikken.</p> <p>België zal op ad-hoc basis de 20 kwetsbare vluchtelingen in de loop van het jaar opvangen, in nauw overleg met de HCR. Ondertussen legde de dienst Internationale Betrekkingen van het CGVS de nodige contacten met de HCR met het oog op de concrete uitvoering van het programma in 2013.</p>	
--	--	---	--

DOELSTELLING 3. Bescherming van vrouwen en meisjes tegen alle vormen van geweld, met inbegrip van seksueel geweld

N°	ACTIELIJNEN	STAND VAN ZAKEN	DEPARTEMENTEN
14.a	Op het politieke en operationele niveau prioriteit geven aan de strijd tegen alle vormen van geweld tijdens en na gewapende conflicten, met bijzondere aandacht voor seksueel geweld.	<p>Ondernomen interventies. Op 23 februari 2012 benadrukte de Minister van Buitenlandse Zaken in zijn toespraak voor de Veiligheidsraad dat seksueel geweld in crisissituaties en in instabiele situaties, en met name tegen de achtergrond van de 'Arabische Lente' (Egypte, Lybië en Syrië), België zorgen blijft baren en dat ons land elk initiatief steunt dat tot doel heeft systemen van vroegtijdige waarschuwing in te voeren die het mogelijk maken dreigend gevaar voor seksuele gewelddaden in conflictgebieden op te sporen.</p> <p>Ondernomen interventies. Het bestrijden van seksueel geweld tijdens en na conflicten alsook preventief (aangezien seksueel geweld een 'early warning' indicator is voor gewapend conflict) is een doelstelling die voortkomt uit het genderbeleid van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. De problematiek van seksueel geweld werd herhaaldelijk aangekaart tijdens bezoeken van Belgische ministers aan de partnerlanden, met name in de DRC.</p> <p>Ondernomen interventies. Op 11 september 2012 ondertekende België het Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Het bereidt nu de ratificatie voor van dit verdrag, dat ook van toepassing is op seksueel geweld in gewapende conflicten.</p> <p>Ondernomen interventies. Het nationaal actieplan ter bestrijding van partnergeweld en andere vormen van intrafamiliaal geweld 2010-2014 wordt gecoördineerd door het Instituut voor gelijkheid van mannen en vrouwen (IGVM). Het nationaal actieplan reikt verder dan het Belgische grondgebied. Het beoogt eveneens de aanzet te geven tot een actie op internationaal niveau die gendergelijkheid neerzet als een transversale prioriteit in het kader van ontwikkelingssamenwerking. Het is meer bepaald zo dat de bestrijding van alle vormen van geweld tegen vrouwen (strijd tegen gedwongen huwelijken, genitale verminking bij vrouwen, andere schadelijke praktijken alsmede de strijd tegen seksueel geweld als oorlogswapen) in sommige acties als hoofdthema is verwerkt.</p> <p>Steun voor, en aanname van, resoluties. In mei 2012 ondertekende de Minister van Gelijke Kansen de oproep voor een Resolutie van de VN Algemene Vergadering tot het verbod op genitale verminkingen. Op 20 december 2012 hechtte de VN Algemene Vergadering haar goedkeuring aan resolutie 67/146 over de verdere</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Buitenlandse Zaken Gelijke Kansen</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking Gelijke Kansen</p> <p>Gelijke Kansen</p>

		<p>ontwikkeling van de mondiale actie die als doel heeft genitale verminking van vrouwen te verbieden.</p> <p>Tijdens het tweede semester van 2012 voerde Cyprus het voorzitterschap van de EU. Het IGVM nam actief deel aan de activiteiten en conferenties van het voorzitterschap en leverde een bijdrage aan het onderhandelingsproces over de conclusies die werden overeengekomen in het kader van het Actieplatform van Beijing betreffende de indicatoren inzake de bestrijding van geweld tegen vrouwen en de oprichting van diensten die hulp verlenen aan slachtoffers van huiselijk geweld. Het IGVM steunde de goedkeuring van een formeel standpunt dat onder meer duidelijk stelt dat geweld tegen vrouwen een schending is van de mensenrechten en de fundamentele vrijheden en dat gebruiken, tradities, cultuur, godsdienst noch de zogenoemde eer geweld tegen vrouwen kunnen rechtvaardigen.</p> <p>Ondernomen interventies.</p> <p>Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	<p>Defensie Binnenlandse Zaken Justitie</p>
14.b	In België en in de partnerlanden sensibiliseringsacties ondersteunen over het probleem van seksueel geweld voor, tijdens en na gewapende conflicten.	<p>Ondernomen interventies.</p> <p>In de partnerlanden gekenmerkt door gewapend conflict steunt België de lokale CSO's die de genderproblematiek opvolgen.</p> <p>Voir aussi 3.b et 25.c.</p>	Ontwikkelingssamenwerking
14.c	De aanwezigheid van een justitie-expert voorzien als opleider betreffende geweld tegen vrouwen.	<p>Interne communicatie ten aanzien van potentiële experts.</p> <p>Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Deskundige ter plaatse</p> <p>Sinds 2011 is in de DRC een deskundige ter plaatse.</p>	Justitie
15.	Tijdens de voorbereiding van vredesmissies en de pre-deployment training in België aandacht vragen voor geweld tegen vrouwen en kinderen en de noodzaak om hen hiertegen te beschermen benadrukken.	<p>Concreet ondernomen acties.</p> <p>Tijdens de voorbereiding van de vredesmissies en tijdens de <i>'pre-deployment training'</i> wordt aandacht besteed aan geweld tegen vrouwen en kinderen.</p>	Defensie
16.a	Vervolgen van de daders van seksueel geweld binnen Defensie.	<p>Ratio van het aantal klachten ten aanzien van het aantal vervolgingen en ratio van het aantal vervolgingen ten aanzien van het aantal veroordelingen.</p> <p>Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Wat betreft het gedrag van militairen tijdens een operatie dienen laatstgenoemden de disciplinaire verplichtingen na te komen. Niet-nakoming van deze verplichtingen geeft aanleiding tot disciplinaire sancties of tot statutaire maatregelen die kunnen leiden tot het verlies van de militaire status. Elke inbreuk die op het terrein wordt vastgesteld, moet bij de oversten worden gerapporteerd en, zo nodig, worden de gerechtelijke instanties (federaal parket) op de hoogte gebracht.</p>	Defensie

16.b	Opstellen van een Belgische Gedragscode en deze nultolerantie hierin onderlijnen.	Opgestelde Belgische code. Momenteel wordt gewerkt aan een gedragscode die gebaseerd is op de waarden die de Chef Defensie recent heeft goedgekeurd.	Defensie
16.c	Toepassen en internationaal promoten van de VN en NAVO Gedragscode binnen het Belgische leger.	Toepassing en promotie. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Defensie
17.a	Programma's en projecten steunen die erop gericht zijn de rechtsstaat te herstellen teneinde de straffeloosheid van de daders van geweld tegen vrouwen te bestrijden.	Ondernomen interventies. In Burundi draagt België via gedelegeerde samenwerking bij aan de nationale strategie voor de bestrijding van seksueel en gendergerelateerd geweld.	Ontwikkelingssamenwerking
17.b	Initiatieven aanmoedigen die in derde landen de nationale wetgeving ter bestraffing van seksueel geweld helpen ontwikkelen en uitvoeren en die vrouwen en meisjes aanmoedigen klacht in te dienen in geval van seksueel geweld.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Ondernomen interventies. Zie 17.a. Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Justitie
17.c	Het mandaat van de Speciale Rapporteur van de VN inzake geweld tegen vrouwen blijven ondersteunen.	Ondernomen interventies. Op 23 februari 2012 nam de Minister van Buitenlandse Zaken het woord op het debat in de Veiligheidsraad over 'Vrouwen, Vrede en Veiligheid' om het mandaat van de Speciaal Vertegenwoordiger te verdedigen. Dit mandaat moet in ruime zin worden geïnterpreteerd zodat de Veiligheidsraad niet alleen aandacht kan besteden aan seksueel geweld in conflictsituaties, maar zich ook kan buigen over post-conflictsituaties en situaties die leiden tot onrust. België financiert een UNDP-programma 'Support to the special representative of the Secretary-General on Sexual violence in conflict – Team of experts' ten bedrage van 250.000 EUR (2012-2013). Het team deskundigen zal de Speciale Vertegenwoordiger van de Secretaris-general inzake seksueel geweld bij gewapende conflicten terzijde staan om de maatregelen te nemen waarin VN-resolutie 1820 voorziet. Steun voor relevante resoluties. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken

17.d	De staten aanmoedigen om de strijd tegen geweld te integreren in de mechanismen van transitionele justitie en strafrecht en om de strijd tegen seksueel geweld te beschouwen als een verantwoordelijkheid eigen aan elke staat (ownership).	<p>Ondernomen interventies. De problematiek van seksueel geweld, met name de straffeloosheid, werd meermaals aangekaart tijdens bezoeken van Belgische ministers aan de DRC. Er moet naar een nultolerantie worden toegewerkt. In de DRC was de Belgische ontwikkelingsamenwerking de pionier en drijvende kracht achter de bestrijding van seksueel geweld omdat ze al in 2004 haar steun verleende aan een gezamenlijk programma van drie VN-agentschappen (UNFPA, UNICEF, UNHCR). De Belgische steun is specifiek bestemd voor de bestrijding van seksueel geweld. Dit programma dat via STAREC wordt gecoördineerd en geharmoniseerd, is nog in uitvoering.</p> <p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
17.e	Pleiten voor de bestrijding van straffeloosheid en aanmoedigen van maatregelen op nationaal en internationaal niveau.	<p>Ondernomen interventies. Op 23 februari 2012 benadrukte de Minister van Buitenlandse Zaken in zijn toespraak voor de Veiligheidsraad dat België veel belang hecht aan de uitbouw van een alomvattende aanpak ter bescherming van de burgers en aan de strijd tegen straffeloosheid.</p>	Buitenlandse Zaken
18.a	De situatie van vrouwen in interventiezones opvolgen en een specifiek systeem van rapportage opzetten met betrekking tot geweld tegen vrouwen.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Monitoring/Early warning indicators. Defensie zal in het kader van de bestrijding van geweld tegen vrouwen een rapportagesysteem opzetten. Met het oog hierop wordt een instructie Evaluatie en 'Lessons Learned' opgesteld.</p>	Ontwikkelingssamenwerking Defensie
18.b	Verderzetten van de actie in het kader van het Verdrag inzake het verbod op clustermunie en antipersoonsmijnen met een bijzondere nadruk op de effecten van deze wapens op kinderen en vrouwen.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken Defensie
18.c	Blijvende aandacht besteden aan het respect voor artikel 7.4 in de uitvoering van het Arms Trade Treaty (exportverbod in geval van "gender-based violence / violence against women and children").	<p>Opname gender-aspect in EU-gemeenschappelijke actie ter ondersteuning van de implementatie van het wapenhandelsverdrag in derde landen. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken
18.d	Speciale aandacht besteden aan de inspraak van vrouwen inzake ontminningsprogramma's en vrouwen betrekken bij de beslissing welke zones eerst zullen worden ontminnd.	<p>Creatie gender-criterium dat systematisch afgetoetst wordt bij beoordeling van nieuwe ontminningsprojecten. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken Defensie

18.e	De initiatieven ondersteunen van internationale, Belgische en lokale NGO's die zich richten op de bescherming van vrouwen en die strijden tegen seksueel geweld, onder andere door een geïntegreerde aanpak van medische en psychosociale zorg, door sociaaleconomische herintegratie van de slachtoffers en door het aanbieden van bescherming en huisvesting.	<p>Ondersteunende acties projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondersteunende acties projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden. De actie van dr. Mukwege, directeur van het ziekenhuis Panzi in Bukavu (Oost-Congo) kreeg de steun van België en van de internationale gemeenschap voor het uitstekende werk voor vrouwen in de regio Kivu, een regio in de DRC die het zwaar te verduren hebben. Met zijn actie zowel op medisch gebied als op het gebied van de mensenrechten wil dr. Mukwege vrouwen die het slachtoffer zijn van seksueel geweld in de DRC opnieuw een gevoel van eigenwaarde geven.</p> <p>De Burundese NGO <i>'Initiative Seruka pour les victimes de viol'</i> werd voor 250.000 EUR gefinancierd voor een project van 24 maanden (2010-2012) om de strijd tegen seksueel geweld aan te gaan, de toegang tot juridische diensten voor slachtoffers van seksueel geweld te verbeteren en de gemeenschapsstructuren te steunen die sociaal-culturele belemmeringen proberen te overkomen.</p> <p>De Belgische NGO Oxfam Solidariteit waarvan het driejarenprogramma medegefinancierd wordt door Ontwikkelingssamenwerking, steunt de actie van haar lokale partners inzake de versterking van de overheidsdiensten (politie, justitie, opvang) ter bescherming van vrouwen en meisjes die het slachtoffer zijn van geweld en ter bestrijding van de straffeloosheid in vier landen: Mozambique, Guatemala, Nicaragua en El Salvador. Deze NGO voert in België ook sensibiliserings- en promotiecampagnes over de problematiek van geweld tegen vrouwen.</p> <p>Sinds 2010 steunt Ontwikkelingssamenwerking via de Vlaamse Interuniversitaire Raad het universitair samenwerkingsproject van de Universiteit van Gent onder de naam <i>'Prise en charge multisectorielle des femmes survivantes des violences sexuelles'</i> in de provincie Zuid-Kivu, DR Congo (200.000 EUR).</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
19.a	Rekening houden met de bescherming van vrouwen en meisjes bij humanitaire taken, DDR en SSR programma's zoals het bouwen van vluchtelingenkampen.	<p>Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden. Defensie houdt rekening met de specifieke noden van vrouwen en meisjes in het kader van humanitaire hulp, bijvoorbeeld bij de bouw van vluchtelingenkampen. Dit gebeurt op het niveau van de werkzaamheden van de CIMIC-detachementen. Zij voeren operaties uit die deel uitmaken van de IOGp. Voorbeelden daarvan zijn de missie BELUFIL die sinds 2007 in Libanon aanwezig is en DAC KINDU (die sinds 2010 woningen voor de gezinnen van Congolese militairen bouwt).</p>	Defensie

19.b	Vragen aan hulporganisaties om bij de organisatie en het beheer van vluchtelingenkampen de veiligheid van vrouwen en meisjes als een prioriteit te beschouwen.	Gevolgdde procedure. Zie 2.a.	Ontwikkelingssamenwerking
20.a	Van de bestrijding van mensenhandel een prioriteit maken in het Nationaal Veiligheidsplan.	Aanwijzingen van deze prioriteit. In het nieuwe nationale veiligheidsplan 2012-2015 worden mensenhandel en mensensmokkel opnieuw vermeld onder de 10 criminele verschijnselen die prioritair moeten worden bestreden. Er dient eveneens melding te worden gemaakt van Richtlijn COL 01/2007 van de Minister van Justitie ter bestrijding van alle vormen van mensenhandel. Deze richtlijn bevat een lijst van 70 indicatoren die duiden op mensenhandel en aan de hand waarvan deze situaties makkelijker kunnen worden herkend. De Minister van Justitie, de Minister van Binnenlandse Zaken, de Staatssecretaris voor asiel en migratie en het College van Procureurs-generaal hebben tesamen ook een circulaire over mensenhandel rondgestuurd (COL 4/2011). Het College van Procureurs-generaal stelde een circulaire op over hulp bij illegale immigratie (COL 10/2010).	Binnenlandse Zaken Justitie
20.b	Hulp en begeleiding aanbieden aan de slachtoffers van mensenhandel in België.	Instrumenten voor hulp en begeleiding. De Belgische ontwikkelingssamenwerking voert in het land van herkomst van de slachtoffers informatie- en sensibiliseringscampagnes. Een van de belangrijkste doelstellingen van het Belgisch systeem is de slachtoffers van mensenhandel hulp en bijstand te bieden. De politie- en inspectiediensten informeren de slachtoffers over de beschermde status en verwijzen hen door naar de drie centra die gespecialiseerd zijn in de opvang van en de hulp aan slachtoffers van mensenhandel. De wet van de 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voorziet in de mogelijkheid om mensen die het slachtoffer zijn of kunnen worden, bescherming te bieden. Slachtoffers die bereid zijn om mee te werken, genieten bescherming en hoeven niet als getuigen te verschijnen. De circulaire van 26 september 2008 die de rol van alle actoren tijdens de verschillende fasen van de procedure nader omschrijft, werd in 2011 geëvalueerd door het Bureau van de Interdepartementale Coördinatiecel ter bestrijding van de mensenhandel. De resultaten van de evaluatie werden meegewogen bij de opstelling van een nieuw actieplan door het Bureau van de Interdepartementale Coördinatiecel ter bestrijding van mensenhandel. Het Verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van mensenhandel werd op 27 april 2009 geratificeerd op basis van de wet van 3 juni 2007 houdende goedkeuring van dit Verdrag. Momenteel bereidt de Belgische regering de omzetting voor van Richtlijn 2011/36/EU van 5	Binnenlandse Zaken-DV Justitie

		<p>april 2011inzake de voorkoming en bestrijding van mensenhandel en de bescherming van slachtoffers daarvan.</p> <p>Aantal slachtoffers van mensenhandel die een verblijfsvergunning hebben verkregen en aantal slachtoffers van mensenhandel die werden beschermd.</p> <p>Verblijfsvergunning voor slachtoffers mensenhandel: 848 documenten, waarvan 482 voor mannen en 366 voor vrouwen.</p>	
20.c	Verdergaan met het integreren van mensenhandel in de bilaterale akkoorden inzake politieke samenwerking.	<p>Akkoorden waarin mensenhandel opgenomen is</p> <p>België sloot overeenkomsten inzake politieke samenwerking op het gebied van mensenhandel met de landen van herkomst van de slachtoffers en/of de landen van herkomst van de mensenhandelaars (met name Moldavië, Bulgarije, Roemenië en Marokko).</p> <p>Verbindingsofficieren en rechters die een onderzoek naar mensenhandel voeren, werken samen met het oog op de gelijktijdige arrestatie van bendes van mensenhandelaars.</p>	Binnenlandse Zaken
20.d	De nadruk leggen op mensenhandel in het kader van het concept 'human security' tijdens militaire operaties.	<p>Ondernomen interventies.</p> <p>Voor de operationele ontplooiing wordt een 'cultural awareness day' georganiseerd waarop de federale politie een briefing houdt over mensenhandel.</p>	Defensie
20.e	Het mandaat van de Speciale Rapporteur van de VN inzake mensenhandel blijven ondersteunen.	<p>Ondernomen interventies.</p> <p>Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Steun voor relevante resoluties.</p> <p>Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	Buitenlandse Zaken

DOELSTELLING 4. Deelname van vrouwen aan vredesprocessen en processen van vredesopbouw			
N°	ACTIELIJNEN	STAND VAN ZAKEN	DEPARTEMENTEN
21.	Een actief rekruteringsbeleid voeren, de evolutie in de aanwerving van vrouwen analyseren en het rekruteringsbeleid aanpassen op basis van deze analyse.	<p>Ondernomen acties binnen het rekruteringsbeleid om vrouwen aan te trekken.</p> <p>Oprichting van een werkgroep over de vertegenwoordiging van vrouwen binnen de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.</p> <p>Aandeel mannen – vrouwen onder de diplomaten, de consuls en de attachés ontwikkelingssamenwerking.</p> <p>Vertegenwoordiging mannen-vrouwen in :</p> <ul style="list-style-type: none"> - de kanselarijcarrière: 62% mannen, 38% vrouwen - de carrière Attachés Internationale Samenwerking: 79% mannen, 21% vrouwen - de diplomatieke carrière: 81% mannen, 19% vrouwen. <p>De verhouding van het totaal aantal personeelsleden is 76% mannen en 24% vrouwen. (maart 2013)</p> <p>Aandeel mannen – vrouwen onder de militairen.</p> <p>Begin 2011 waren er 2.659 vrouwelijke militairen op een totaal van 34.026 militairen, oftewel 7,81%. De verhouding zag er als volgt uit: 411 vrouwelijke officieren op een totaal aantal van 4.687 officieren (9,41%), 966 vrouwelijke onderofficieren op een totaal aantal van 14.500 onderofficieren (6,66%) en 1.252 vrouwelijke soldaten en mariniers op een totaal aantal van 14.839 soldaten en mariniers (8,44%)</p> <p>Begin 2012 waren 2.482 van de militairen vrouwen op een totaal van 31.182 militairen, oftewel 7,71%. De verhouding zag er als volgt uit: 459 van de 4.644 officieren waren vrouwen (9,88%), 888 van de 13.716 onderofficieren waren vrouwen (6,47%) en 1.135 van de 13.822 soldaten en mariniers waren vrouwen (8,21%).</p> <p>Het aantal vrouwelijke officieren stijgt dus, terwijl het aantal vrouwelijke onderofficieren en vrijwilligers daalt. De daling van het aantal onderofficieren en vrijwilligers is toe te schrijven aan het feit dat het aantal aanwervingen de laatste jaren sterk aan banden werd gelegd, waardoor Defensie zich verplicht zag voorrang te geven aan de kritische functies (gevechtsfuncties en technische functies), die minder aantrekkelijk zijn voor vrouwen.</p> <p>Defensie wenst evenwel geen onderscheid tussen mannen en vrouwen maken in hun statuut. Ze werft militairen aan ongeacht het geslacht, op basis van de deskundigheid die de organisatie nodig heeft of voor een welbepaalde functie. Defensie wil derhalve vrouwelijke kandidaten aantrekken die kunnen worden ingezet voor operaties of voor internationale organisaties, zonder daarom precieze barema's (een systeem van quota,</p>	<p>Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Defensie</p>

		streefcijfers of andere) op te leggen.	
		Aandeel mannen – vrouwen onder de geïntegreerde politie. De geïntegreerde politie bestaat uit 70,3 % mannen en 29,7 % vrouwen.	Binnenlandse Zaken-Fedpol
22.	Aanmoedigen van de Belgische vrouwelijke kandidaturen voor internationale organisaties.	Aanmoedigingsacties. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Aandeel mannen – vrouwen. In 2012 werden 3 personen van de FEDPOL in VN-verband gedetacheerd, waarvan 2 mannen en 1 vrouw. Aandeel mannen – vrouwen. Op dit ogenblik wordt 60% van de door België gefinancierde JPO-posten en 70% van de door België gefinancierde UNVs bij UN Women door vrouwen ingevuld. Aandeel mannen – vrouwen. Over de periode 2008-2012 werden 5 à 6% vrouwelijke personeelsleden van Defensie in een internationale organisatie ingezet. Dat geldt ook voor het opvolgingsinstrument 21. Aangezien het personeelsbestand van Defensie voor 8% uit vrouwen bestaat, zijn voornoemde cijfers weliswaar laag maar valt binnen de juiste normen.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Binnenlandse Zaken-Fedpol Ontwikkelingssamenwerking Defensie
23.a	Aanmoedigen van de Belgische vrouwelijke kandidaturen voor vredesmissies.	Evolutie van het percentage Belgische vrouwen in vredesmissies. Over de periode 2008-2012 werden 4 à 5% vrouwen van het personeelsbestand van Defensie uitgestuurd. Aangezien het personeelsbestand van Defensie voor 8% uit vrouwen bestaat, zijn voornoemde cijfers weliswaar laag maar vallen ze binnen de juiste normen. Wat de samenstelling van de operationele detachementen betreft, wordt bijzondere aandacht besteed aan een gemengde samenstelling wanneer deze detachementen worden ingezet op het terrein en voor opdrachten waar het genderaspect een actieve rol vervult. Defensie moet ter zake evenwel eveneens rekening houden met de beschikbaarheid van het personeel.	Defensie
23.b	Aanmoedigen van vrouwen bij de federale politie om zich kandidaat te stellen voor civiele crisisbeheersingsmissies.	Aanmoedigingsacties. Reeds bij de oproep voor kandidaten (om deel uit te maken van de database civiele missies) worden vrouwen expliciet aangemoedigd om zich kandidaat te stellen. Bij een latere shortlisting op Belgisch niveau (namelijk het oplist van deze mensen waarvan Fedpol meent dat zij aan het vereiste profiel kunnen voldoen) wordt enkel gekeken wie het vereiste profiel heeft en niet naar het geslacht. Aandeel mannen – vrouwen onder het personeel dat deelneemt aan civiele crisisbeheersingsmissies van de EU.	Binnenlandse Zaken-Fedpol

		In 2012 namen 7 vrouwen (14%) en 43 mannen (86%) deel aan civiele crisisbeheersingsmissies.	
23.c	Vrouwen aanmoedigen deel te nemen aan de 'basic generic training' voorafgaand aan de uitzending voor een civiele crisisbeheersingsmissie.	Aanmoedigingsacties. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Justitie Binnenlandse Zaken-Fedpol
23.d	Op internationaal niveau pleiten voor de participatie van een groter aantal vrouwen in vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken Defensie Binnenlandse Zaken
24.a	Consultaties met lokale vrouwen en vrouwenorganisaties systematiseren bij fact finding missions en deze informatie verspreiden via de betrokken partners.	Consultaties. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Defensie
24.b	Bij vredesprocessen die door België ondersteund worden aandacht vragen voor het opnemen van vrouwelijke mediators en onderhandelaars.	Aantal en percentage van bemiddelaars, onderhandelaars en vrouwenorganisaties aanwezig bij formele en informele vredesonderhandelingen, met de steun van België. Steun voor de deelname van vrouwen aan vredesonderhandelingen. België pleit voor meer vrouwen in een bemiddelingspositie en als speciaal gezant. In de Kaukasus wordt de vereniging 'Peace needs a Woman touch' in het kader van de coördinatie van de 'Actions for peace by women' (Nagorno-Karabach) gefinancierd ten bedrage van 52.500 EUR.	Buitenlandse Zaken
24.c	Op internationaal niveau pleiten voor het opnemen van meer vrouwen in delegaties die deelnemen aan onderhandelingen en processen van vrede en democratisering.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
24.d	Pleiten voor de consultatie van lokale vrouwen en vrouwengroepen bij de voorbereiding en bespreking van vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken

25.a	De aanwezigheid van plaatselijke vrouwen aanmoedigen in het lokaal juridisch apparaat en binnen de politie en het leger.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondernomen interventies. Vrouwen meer verantwoordelijkheid en capaciteit geven (politiek, sociaal, economische empowerment) in de gebieden waar een gewapend conflict plaatsvindt of plaatsgevonden heeft is een doelstelling die voortkomt uit het genderbeleid van de Belgische ontwikkelingssamenwerking. Hierover rapporteren in het bijzonder onze posten in de DRC, de Bezette Palestijnse Gebieden, Mali en Burundi. Hun optreden wordt gecoördineerd met andere donoren en internationale organisaties.</p> <p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p>	<p>Buitenlandse Zaken</p> <p>Ontwikkelingssamenwerking</p> <p>Defensie Binnenlandse Zaken-Fedpol Justitie</p>
25.b	Steunen van initiatieven die gericht zijn op het versterken van de participatie van vrouwen in de besluitvorming op elk niveau (lokaal, regionaal en nationaal) in staten in fragiele situatie.	<p>Steun voor de participatie van vrouwen aan vredesonderhandelingen. De instructies voor de voorbereiding, opvolging en evaluatie van de ISP's bevelen het betrekken van de lokale vrouwenorganisaties bij de beleidsdialoog expliciet aan. Er wordt gelet op het principe van empowerment van vrouwen, door hun aanwezigheid in beleidsorganen te steunen en door het voorzien van opleiding. In Burundi draagt België via gedelegeerde samenwerking bij aan projecten rond leiderschap en politieke participatie van vrouwen. De DGD financierde ten bedrage van 8.700.000 EUR het project van UNDP <i>'Responding to a changing Region: seizing the opportunity for transformational change in the Arab States'</i>. Het betrof projecten inzake de deelname van vrouwen en jongeren (sleutelactoren en verandering aandrijvende factoren) in het kader van de component <i>'Soutien à l'Assemblée constituante en Tunisie'</i>, betere toegang tot het burgerschap voor vrouwen en deelname van vrouwen aan de verkiezingen (verspreiding van <i>'gender sensitive'</i> verkiezingsinformatie, opvoering van het aantal identiteitskaarten voor vrouwen, enz.) in het kader van de component <i>'Steun aan de verkiezingen in Egypte'</i>, technische bijstand inzake de opleiding van jongeren, en met name vrouwen, alsmede het creëren van werkgelegenheid voor vrouwen in het kader van de component <i>'Steun aan de VN-ondersteuningsmissie in Libië'</i> en procedures om de deelname van vrouwen aan het politieke leven op duurzame wijze te bevorderen, steun aan vrouwen om daadwerkelijk actief te zijn binnen de politieke partijen en parlementen en om met deze instanties samen te werken, steun om het vertrouwen van de burgers, en met name van vrouwen, in de politieke instellingen te herstellen (het is de bedoeling partijen en parlementen open te stellen voor een debat over vraagstukken die verband houden met gendergelijkheid, met inbegrip van het probleem inzake het geweld tegen vrouwen) in het kader van de component <i>'Steun aan de politieke en participatieve instellingen in de</i></p>	<p>Ontwikkelingssamenwerking</p>

		<p><i>Arabische staten</i>’.</p> <p>In de DRC wordt het tweede 3-jarenprogramma (2011-2013) van de Belgische NGO ‘<i>Le Monde selon les Femmes</i>’ ondersteund. Dit is gericht op empowerment van vrouwen.</p> <p>België steunt via 11.11.11. CONAFED onder meer in de DRC. CONAFED werkt aan meer participatie van vrouwen aan decentralisatieprocessen en verkiezingsprocessen, realiseert een versterking van de basiswerking en ondersteunt de beleidsimpact op het gebied van de kieswet.</p> <p>Zie ook 2.a.</p>	
25.c	<p>Steunen van lokale vrouwennetwerken en –organisaties om hun juridische, economische, politieke en sociale capaciteiten te versterken.</p>	<p>Geleverde steun.</p> <p>In Senegal hebben onderhandelingen met de Belgische NGO's over de synergieprogramma's voor het Indicatief Samenwerkingsprogramma 2010-2013 van het BTC geleid tot de specifieke en gezamenlijke genderprogrammering van activiteiten, middelen en indicatoren.</p> <p>In de bezette Palestijnse gebieden voorzien de synergieprogramma's (2012-2015) van de bilaterale samenwerking in ondersteuning voor lokale NGO's die de bilaterale programma's (Education and Local Government) ondersteunen met activiteiten op het gebied van empowerment en gelijkheid van vrouwen en mannen, mensenrechten en de bestrijding van geweld tegen vrouwen. Ook de missies in Tanzania en Rwanda ondersteunen empowerment en vrouwenrechtenorganisaties financieel in het kader van programma's voor microfinanciering en financiering van lokale CSO's.</p> <p>Sinds 2011 wordt de Palestijnse NGO ‘<i>YALU Society for Development and Studies</i>’, uit Nablus, gefinancierd voor een bedrag van 139.280 EUR gespreid over 2 jaar. Dit project beoogt de economische empowerment van de Palestijnse vrouwen. Het hoofddoel bestaat er in om de emancipatie te bevorderen en de vrouwelijke beleidsvoerders te steunen in Nablus door hen de mogelijkheid te geven te investeren en een inkomen te genereren via het een systeem van microkredieten</p>	Ontwikkelingssamenwerking
25.d	<p>Aanmoedigen van lokale verwezenlijkingen geënt in het maatschappelijke middenveld, gericht op een betere socio-economische participatie van vrouwen.</p>	<p>Projecten of programma's die bijdragen aan de gendergelijkheid.</p> <p>Zie 25.c.</p>	Ontwikkelingssamenwerking

DOELSTELLING 5. Steun voor de uitvoering van resolutie 1325 en het nationale actieplan			
N°	ACTIELIJNEN	STAND VAN ZAKEN	DEPARTEMENTEN
26.a	Opstellen van een Belgisch NAP voor de toepassing van resolutie 1325.	Aannemen van het NAP. Er werd een eerste NAP 2009-2012 goedgekeurd en uitgevoerd (cfr. 'Stand van zaken in december 2011'). De stand van zaken 2012 wordt hier als baseline genomen voor het tweede NAP 2013-2016. In september 2012 werd begonnen met de opstelling van het NAP 2013-2016. Een taskforce met alle betrokken departementen kwam meermaals bijeen onder de coördinatie van de FOD Buitenlandse Zaken en het IGVM.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
26.b	Steun verlenen aan de administraties en strategische cellen via het aanbieden van expertise met betrekking tot gender.	Verleende expertise. Het IGVM en de beleidscel van de Minister van Gelijke Kansen namen deel aan de bijeenkomsten van de taskforce om hun genderexpertise met de leden van de taskforce te delen. Ze waren ook aanwezig op de bilaterale vergaderingen met sommige departementen om deze te helpen bij het opstellen van hun bijdrage. Dit leidde tot het aanpassen of voorstellen van een aantal actielijnen. In december 2012 had het IGVM een vergadering met Defensie over de integratie van de genderdimensie in de militaire loopbaan voor een beperkte duur. Het hield ook een voordracht over de genderdimensie voor het directiecomité van de FOD Buitenlandse Zaken.	Gelijke Kansen
26.c	Goede praktijken, aanbevelingen en 'lessons learned' verspreiden en overnemen.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Ondernomen interventies. Voortgaand op de goede praktijken van andere landen, stelden het IGVM en de beleidscel van de Minister van Gelijke Kansen een nieuwe structuur voor in het vooruitzicht van het NAP 2013-2016.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
27.	Opstellen van of steun verlenen aan sensibiliseringsacties met betrekking tot resolutie 1325..	Sensibiliseringsacties. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Sensibiliseringsacties. Het IGVM is lid van het Belgische Platform 1325 en helpt het Platform bij de voorbereiding van vergaderingen en de opstelling van werkstukken. Het IGVM neemt op actieve wijze deel aan de vergaderingen en aan het opzetten van bewustmakingsacties. In 2012 woonde een vertegenwoordiger van het IGVM 3 vergaderingen van het platform bij. In 2012 ging Platform 1325 voort met de campagne 'Zoek uw 1325 vredesvrouw', die in 2010 met de steun van het IGVM werd opgestart.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Gelijke Kansen
28.a	Toevoegen van een hoofdstuk 'Vrouwen, Vrede	Toevoeging hoofdstuk.	Buitenlandse Zaken

	en Veiligheid' aan de vragenlijst inzake de 'Code of Conduct on politico-military aspects of Security' van de OVSE.	Geen informatie beschikbaar voor 2012.	
28.b	Ondersteunen van initiatieven om het thema van resolutie 1325 op de agenda van de OVSE te houden.	Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
28.c	Samenwerken met de NAVO en ondersteunen van de opstelling en uitvoering van hun actieplan en indicatoren voor resolutie 1325.	Ondernomen interventies. In 2012 behelsde de actie van België betreffende resolutie 1325 dat België herhaaldelijk het woord nam om er mee voor te zorgen dat het gendervraagstuk hoog op de NAVO-agenda zou blijven staan en dat binnen het Bondgenootschap daadwerkelijk uitvoering zou worden gegeven aan de resolutie. België maakte zich sterk voor paragraaf 16 van de Verklaring van de Top van Chicago die in mei 2012 plaats had en het maakt ook deel uit van een informele groep van landen die ter zake zeer actief zijn. België nam deel aan het politiek-militaire seminarie van de NAVO over de toepassing van resolutie 1325 tijdens NAVO-operaties en –missies, dat op 17 en 18 december 2012 in Stockholm (Zweden) werd georganiseerd in aanwezigheid van de Speciale Vertegenwoordiger van de Secretaris-generaal, die bevoegd is inzake vrouwen, vrede en veiligheid, Mari Skare : <i>'How has the implementation of UNSCR 1325 made NATO-led operations and missions more efficient and effective ? and 'How do we measure success ; what are the best indicators to use ?'</i>	Buitenlandse Zaken
28.d	Aanmoedigen en steunen van de toepassing van resolutie 1325 en de vervolgresoluties door internationale en regionale organisaties.	Ondernomen interventies. Op 23 februari 2012 onderstreepte de Minister van Buitenlandse Zaken in zijn toespraak voor de Veiligheidsraad dat België zich altijd een hevig pleitbezorger heeft getoond van resolutie 1325 en dat het zich er officieel toe verbindt zich daarvoor te blijven inzetten. Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012. Ondernomen interventies. België pleit voor de uitvoering van resolutie 1325 in het kader van de Belgische deelname aan de 'EU Battlegroup' (EUBG). Deze actie had plaats in het kader van de operatie van de EU militaire staf EUBG 2009. Op die manier kunnen welomlijnde 'genderfuncties' worden vastgelegd en wordt de genderdimensie meegewogen tijdens de planning en tijdens de uitvoering van de missie.	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie
28.e	Binnen de EU pleiten voor een versterking van de inspanningen met betrekking tot de uitvoering van resolutie 1325, met inbegrip van het Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensiebeleid, en het bijstaan van de EEAS in deze taak.	Ondernomen interventies. In 2012 nam België deel aan een aantal vergaderingen zoals 'EU Member States annual meeting on UNSCR 1325 and Peace Negotiations and Mediation' (Brussel, 14 juni 2012) en 'UNSCR 1325 Task Force' ('Indicators for the Comprehensive approach to the EU implementation of the UNSCR 1325 and 1820 WPS' (eind 2012)).	Buitenlandse Zaken

28.f	De toepassing van resoluties 1325, 1820, 1960, 1888 en 1889 blijven vragen bij alle vredesmissies en civiele crisisbeheersingsmissies, zowel bij de voorbereiding als bij de uitvoering.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondernomen interventies. De Belgische Defensie blijft ervoor ijveren dat de VN-resoluties 1325 en 1820 zowel tijdens de voorbereiding als tijdens de uitvoering van de missies van de EU, de NAVO en de VN zouden worden toegepast.</p>	Buitenlandse Zaken Defensie
29.a	Via de diplomatie en ontwikkelingssamenwerking pleiten voor de toepassing van resolutie 1325 in landen die zich in een fragiele situatie bevinden.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondernomen interventies. Het ISP dat in 2011 met Rwanda werd gesloten, bevat een specifieke verwijzing naar het nationaal actieplan 1325. In Burundi steunt België het nationaal programma UN Women 2011-2014 (5 miljoen USD) dat met name de uitvoering van resolutie 1325 ondersteunt.</p>	Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking
29.b	De partnerlanden stimuleren om een NAP te ontwikkelen en deze landen bijstaan in de daadwerkelijke toepassing van hun NAP.	<p>Landen die steun ontvangen met betrekking tot nationale actieplannen of ander nationaal beleid en gebruikte instrumenten. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Landen die steun ontvangen met betrekking tot nationale actieplannen of ander nationaal beleid en gebruikte instrumenten. België steunt de uitvoering van de projecten die worden gefinancierd door het TRUST FUND en van de andere projecten betreffende het 'Plan d'Action National de la mise en application de la Résolution 1325 en RDC'. In Burundi draagt België via gedelegeerde samenwerking bij aan het werk rond het nationaal actieplan voor de uitvoering van resolutie 1325.</p>	Buitenlandse Zaken O ntwikkelingssamenwerking
30.	Steunen van het werk rond 1325 van het 'NATO Office on Gender Perspectives'.	<p>Ondernomen interventies. Geen informatie beschikbaar voor 2012.</p> <p>Ondernomen interventies. De functie van genderadviseur binnen de staf van de NAVO werd toegekend aan het 'NATO Office on Gender Perspectives' waarbij een militair diensthoofd voor 3 jaar werd gedetacheerd door Defensie. Defensie is eveneens vertegenwoordigd in het 'NATO Committee on Gender Perspectives', waar ze tot mei 2011 de taak van 'deputy chair' vervulde.</p>	Buitenlandse Zaken Defensie
31.	Steunen van verticale acties en/of specifieke acties inzake resolutie 1325, waarbij vooral aandacht gegeven wordt aan kwetsbare vrouwengroepen.	<p>Projecten of programma's die bijdragen aan gendergelijkheid in staten die zich in een fragiele situatie bevinden. Zie werking met CSO in 25.c.</p>	Ontwikkelingssamenwerking
32.	De aandacht vestigen op de uitvoering van resolutie 1325 bij de coördinatie van donoren in partnerlanden en, naast de bestaande gendercoördinatie, een versterking vragen van de coördinatie inzake de toepassing van resolutie 1325.	<p>Ondernomen interventies. Frankrijk en België coördineren de bewustmakingsacties van de donoren ter ondersteuning van de uitvoering van de projecten die worden gefinancierd door het TRUST FUND en van de andere projecten in het kader van het 'Plan d'Action National de la mise en application de la Résolution 1325 en RDC'.</p>	Ontwikkelingssamenwerking

DOELSTELLING 6. Opvolging, rapportering en monitoring			
N°	ACTIELIJNEN	STAND VAN ZAKEN	DEPARTEMENTEN
33.	Vanaf 2015 jaarlijks rapporteren over de geboekte vooruitgang voor elke actielijn en elk opvolgingsinstrument.	Aan het Parlement overgemaakte rapporten. Nieuwe actielijn.	Gelijke Kansen (coördinatie) Buitenlandse Zaken Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie
34.	Verzekeren van de uitwisseling van informatie, de netwerking van de in België beschikbare genderexpertise en het overleg met het maatschappelijke middenveld, in elk geval in het midden en aan het einde van de periode die het NAP beslaat.	Organisatie van twee evenementen van rapportering en overleg. Nieuwe actielijn.	Buitenlandse Zaken (coördinatie) Ontwikkelingssamenwerking Defensie Binnenlandse Zaken Justitie Gelijke Kansen
35.	De uitwisseling van informatie verzekeren en het maatschappelijke middenveld uitnodigen deel te nemen aan de opvolging door te rapporteren over elementen doorgegeven door lokale organisaties die deel uitmaken van hun netwerk, in het bijzonder lokale organisaties in partnerlanden van de Belgische ontwikkelingssamenwerking.	Uitnodigingen en resultaten. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Ontwikkelingssamenwerking
36.	Antwoorden op vragen voor input over de opvolging van de EU-indicatoren betreffende resolutie 1325.	Verstreckte informatie. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken
37.	Antwoorden op vragen voor input van het VN-Secretariaat betreffende de opvolging van resolutie 1325.	Verstreckte informatie. Geen informatie beschikbaar voor 2012.	Buitenlandse Zaken

Bijlage 4: Indicatorenlijst van de EU inzake resolutie 1325

1. Aantal partnerlanden waarmee de EU acties rond het thema vrouwen, vrede en veiligheid steunt en/of nationale actieplannen of andere nationale beleidsmaatregelen ter implementatie van de VN Veiligheidsraadresoluties over vrouwen, vrede en veiligheid ontwerpt en uitvoert.
2. Bepalingen en EU-instrumenten, ook van financiële aard, die de EU ter ondersteuning van het beleid inzake vrouwen, vrede en veiligheid in de partnerlanden heeft toegepast.
3. Aantal dialogen op regionaal niveau die documenten, conclusies en doelstellingen opleveren waarin het thema vrouwen, vrede en veiligheid een specifiek aandachtspunt vormt.
4. Aantal partnerlanden van de EU waar met betrekking tot vrouwen, vrede en veiligheid aan coördinatie tussen de EU-partners en/of met andere donoren wordt gedaan, alsmede de aard van de coördinatie.
5. Aantal projecten of programma's in specifieke sectoren - met name SSR, DDR, mensenrechten, middenveld, volksgezondheid en onderwijs, humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking - die worden uitgevoerd in instabiele staten of landen in een conflictuele of postconflictuele situatie, en die gendergelijkheid en empowerment van vrouwen sterk bevorderen of als kerndoel hebben; de desbetreffende financiering, uitgedrukt in absolute cijfers en als percentage van de samenwerkingprogramma's in het betrokken land.
6. Aantal nationale actieplannen en andere nationale strategische beleidsdocumenten en rapportageprocedures in de lidstaten van de Unie.
7. Aantal mondiale, regionale en nationale initiatieven en programma's met betrekking tot vrouwen, vrede en veiligheid - alsmede de aard ervan - in samenwerking met de VN en andere internationale organisaties, zoals de NAVO, de OVSE en de Afrikaanse Unie of de Wereldbank en andere internationale financiële instellingen.
8. Absolute en relatieve aantal vrouwelijke bemiddelaars en onderhandelaars, en vrouwengroepen uit het middenveld, in formele en informele vredesonderhandelingen die door de EU worden gesteund.
9. Ondersteuning door de EU van vrouwenparticipatie bij vredesonderhandelingen.
10. Aantal bijeenkomsten - alsook de aard ervan - van EU-delegaties, ambassades van EU-lidstaten en EVDB-missies met vrouwengroepen en/of niet-gouvernementele organisaties die werken rond het thema vrouwen, vrede en veiligheid.
11. Respectieve percentages vrouwen en mannen onder de hoofden van diplomatieke missies en EC-delegaties, en onder de personeelsleden op de verschillende niveaus bij vredeshandhavingsoperaties en bij EVDB-missies, met inbegrip van leden van het militair en het politiepersoneel.
12. Respectieve percentages mannen en vrouwen met een specifieke scholing in gendergelijkheid onder de leden van het diplomatiek personeel, het civiel en het militair personeel van de lidstaten en de communautaire instellingen, en het militaire en politieke personeel dat deelneemt aan vredeshandhavingsoperaties van de VN of aan EVDB-missies.
13. Absolute en relatieve aantal GVDB-missies en -operaties met mandaten en planningsdocumenten waarin het thema vrouwen, vrede en veiligheid duidelijk wordt vermeld, en waarin over dit thema feitelijk wordt gerapporteerd.
14. Absolute en relatieve aantal GVDB-missies en operaties met adviseurs of contactpersonen in genderaangelegenheden

15. Aantal gevallen van seksueel misbruik of seksuele uitbuiting door GVDB-personeelsleden dat aanleiding heeft gegeven tot onderzoek en maatregelen.
16. Relatieve aantal activiteitenverslagen van SVEU's met specifieke informatie over vrouwen, vrede en veiligheid.
17. Absolute en relatieve aantal vrouwelijke en mannelijke asielzoekers die de vluchtelingenstatus of een subsidiaire beschermingsstatus hebben verkregen, alsmede hun land van herkomst.